

Єдина Соціальна Мережа

Харківська міська рада
Департамент праці та соціальної політики
Управління праці та соціальних питань
Міська громадська організація «Творча співдружність «SENSUS»
Харківський міський соціальний проект «Єдина соціальна мережа»

Соціальний Вісник

№ 2 / 2018 р.

Громадянин - Громада -

Соціальні проекти - Соціальні послуги

Харьков – счастливый город!

*Небо, дай нам всем силы,
Чтобы мир засветился сотней
тысячей радуг,
Чтобы день зародился, принося
людям радость...*

Харьков – счастливый город. Только в Харькове активность и инициативность людей носит абсолютно дисциплинированный и организованный характер, так как все эти люди сумели объединиться в различные общественные организации и благотворительные фонды. Результатом такой дисциплины и организованности стал общегородской социальный проект «Единая социальная сеть», который является единственным подобным опытом в Украине.

Основная задача этого проекта состоит в том, что мы учим людей находить методы обеспечения своей

собственной жизнедеятельности собственными усилиями, собственными знаниями и возможностями, несмотря на те проблемы, которые присутствуют у каждого конкретного человека.

За 19 лет совместной работы «Единая социальная сеть» стала большим трудовым коллективом, в котором все друг друга знают, любят, уважают и готовы в любую минуту оказать необходимую поддержку и помощь.

Сегодня «Единая социальная сеть» – огромный корабль, которым управляет команда профессионалов и людей с активной жизненной позицией.

Я желаю этому кораблю долгого и успешного плавания. И знайте, что ваш главный и надёжный причал – это Харьковский городской совет.

Специфика работы в социальной сфере требует особых психологических и нравственных качеств от человека.

Мои 20 лет работы в городской социальной службе прошли ..., как 20 дней!

В своей совместной работе с общественными организациями мы дошли до таких отношений, что посвящаем друг другу стихи и песни. Такая творческая эмоция свидетельствует об искренности наших отношений, а это значит, что у города Харькова в этой работе есть большое будущее.

*Стихи пришли,
А значит – я жива,
И сердце бьётся,
И рассудок ясный,
И снится мне зелёная трава
И то, как на земле прекрасно!*

*Стихи пришли,
А значит целый мир
Раскрыл свои объятия предо мною,
Тот мир, в котором я борец, творец
И что-то создаю,
И что-то строю!*

*Светлана Горбунова-Рубан,
заместитель городского головы по
вопросам охраны здоровья и
социальной защиты населения*

Зміст:

- Стор. 2** Харьков – счастливый город!
- Стор. 3** Конкурсний механізм соціальних проєктів «ЄСМ».
- Стор. 4-5** Досвід та досягнення харківського проєкту «Єдина соціальна мережа».
- Стор. 6** Транспортная социальная услуга «Инватакси». 10 лет на рынке социальных услуг.
- Стор. 7** Інформаційна послуга як забезпечення інформаційної взаємодії органів виконавчої влади з громадою міста Харкова.
- Стор. 8** Еще раз о «ЕСС» или гражданская позиция новых партнеров.
- Стор. 9** Крок у громаду.
- Стор.10** Зміцнення потенціалу місцевого самоврядування через партнерські відносини з об'єднаннями громадян соціальної спрямованості.
- Стор. 11** В колі соціальних проєктів.
- Стор. 12-13** Часопис подій.
- Стор. 14** Клуб активного долголетия «Афродита» ТЦ Шевченковского района г. Харькова.
- Стор.14-15** Клуб активного долголетия «Какие наши годы!»ТЦ Киевского района г. Харькова.
- Стор. 15** Клуб активного долголетия «Самоварчик» ТЦ Немышлянского района г. Харькова.
- Стор. 16** Клуб активного долголетия «Встреча» ТЦ Индустриального района г. Харькова.
- Стор. 17** Клуб активного долголетия «Остров надежды» ТЦ Московского района г. Харькова.
- Стор. 18** Клуб активного долголетия «Від серця до серця!» ТЦ Слобідського району м. Харкова.
- Стор.18-19** Клуб активного долголетия «Счастливы вместе» ТЦ Новобаварского района г. Харькова.
- Стор. 19** Клуб активного долголетия «Серебряный век» ТЦ Основьянского района г. Харькова.
- Стор. 20** Клуб активного долголетия «Єднаймося, друзі!» ТЦ Холодногірського району м. Харкова. На допомогу захисникам Батьківщини!
- Стор.21** Школа поважної пані. Три сонячних товариші.
- Стор.22** Дитина заслуговує на щасливе майбутнє!
- Стор.23** Соціальному віснику «Єдиної соціальної мережі» – 11 років.
- Стор.24** Інноваційний розвиток соціальних послуг за 19 років роботи міського соціального проєкту «Єдина соціальна мережа».

Конкурсний механізм соціальних проектів «ЄСМ»

В сучасних умовах важливим засобом формування соціальної безпеки українського суспільства є партнерство між органами місцевого самоврядування та громадським сектором.

Важливу роль у забезпеченні такого партнерства відіграють конкурсні механізми взаємодії – різноманітні конкурси проектів, розроблених недержавними організаціями, суть яких полягає у тому, що громадське об'єднання (або благодійна організація) отримує бюджетне фінансування за умови перемози в конкурсі, який проводиться за спеціальною, заздалегідь розробленою та затвердженою організатором конкурсу, процедурою.

Для пошуку шляхів науково обґрунтованих шляхів удосконалення таких конкурсів проектів, безумовно, корисною буде систематизація ознак, за якими ці конкурси суттєво різняться, а також їх узагальнена класифікація.

Перш за все відзначимо, що до конкурсних належать два основних істотно відмінних один від одного механізми: соціальне замовлення та соціальні пропозиції (т. зв. державні або муніципальні гранти).

Механізм соціального замовлення передбачає формування і розміщення замовлення на надання послуг (проведення заходів), перелік, зміст і обсяги яких можуть бути чітко визначені в даних умовах і виходячи з цілей місцевого розвитку, завдань відповідної цільової програми. Органи влади, знають, що потрібно зробити, формулюють це у вигляді замовлення (тендеру) і розміщують його на конкурсній основі.

Критерії визначення переможців мають бути чітко сформульовані та оприлюднені при оголошенні конкурсу.

Ними можуть виступати:

- вартість виконання соціального замовлення;
- надання більшого об'єму послуг в порівнянні з тим, який визначений в умовах конкурсу;
- надання послуг більш високої якості у порівнянні з вимогами, визначеними в умовах конкурсу тощо.

Механізм соціальних пропозицій застосовується в ситуації, коли органами влади не може бути визначено однозначно, які саме заходи краще здійснити у тій чи іншій сфері. У цьому випадку здійснюється конкурсний відбір проектів, що пропонують конкретні шляхи вирішення певних суспільних проблем.

Місто Харків є одним з небагатьох міст в Україні в якому успішно функціонують відразу декілька конкурсних механізмів взаємодії. Розглянемо класифікацію конкурсів проектів на прикладі найбільш знаного і сталого конкурсу – міського конкурсу соціальних проектів, відомого як «Єдина соціальна мережа».

Отже, організатором даного конкурсу є структурний підрозділ органу місцевого самоврядування (Департамент праці та соціальної політики Харківської міської ради).

Учасниками конкурсу можуть бути

лише юридичні особи (громадські об'єднання, благодійні організації тощо).

- За територіальним рівнем – місцевий (муніципальний).
- Об'єктом конкурсу є уся територіальна громада міста.
- За тематичною спрямованістю – спеціалізований.
- За галузевим спрямуванням – соціальний (розвиток ринку соціальних послуг).
- За періодичністю – щорічний (проводиться вже 19 років поспіль).
- За кількістю етапів – одноетапний.

Склад конкурсної комісії – за участі громадськості.

Процедура визначення переможців конкурсу - очне засідання експертної ради конкурсу.

• За обсягом фінансування – часткове фінансування (потрібен власний внесок волонтерською працею, фінансовими або матеріальними ресурсами).

• За періодом реалізації – середньостроковий (проекти мають бути реалізовані протягом поточного бюджетного року).

У підсумку треба зазначити, що наведені ознаки необхідно, враховувати при пошуку нових підходів щодо організації конкурсів проектів.

*Кулінич Олег Васильович,
кандидат наук державного управління,
доцент кафедри соціальної та
гуманітарної політики Харківського
регіонального інституту державного
управління Національної академії
державного управління при
Президентіві України*

Досвід та досягнення харківського проекту «Єдина соціальна мережа»

«ЕСМ» – це системна робота влади, державних та недержавних організацій.

Якщо проаналізувати соціальні проекти громадських організацій, запропоновані для реалізації в м. Харків, то можна зробити декілька взаємопов'язаних висновків.

1. Число організацій, що бажають стати партнерами органів місцевої влади зросло в порівнянні з початком партнерських відносин.

2. Стабілізувалось фінансування запропонованих соціальних проектів, і збільшується сума залучених громадськими організаціями коштів.

3. Зростає число клієнтів – жителів територіальної громади міста, що одержують соціальні послуги.

Взаємозв'язок, що виник, обумовлений тим, що в порівнянні з початком процесу значно зросла довіра громадських організацій до місцевої влади.

Збільшення обсягів залучених коштів базується на тому, що організації-донори, а, як правило, це власники закордонного капіталу, з великим бажанням дають гроші тим громадським організаціям, що співпрацюють із владою. Позитивним на наш погляд є той факт, що донори дають фінансові кошти на розвиток саме тих проектів, що вже одержали початкове фінансування з місцевого бюджету. Цей досвід мають такі організації, як БФ «Інститут раннього втручання», ГО «Харківська асоціація незрячих юристів», Громадська організація інвалідів «Креавита» та багато інших.

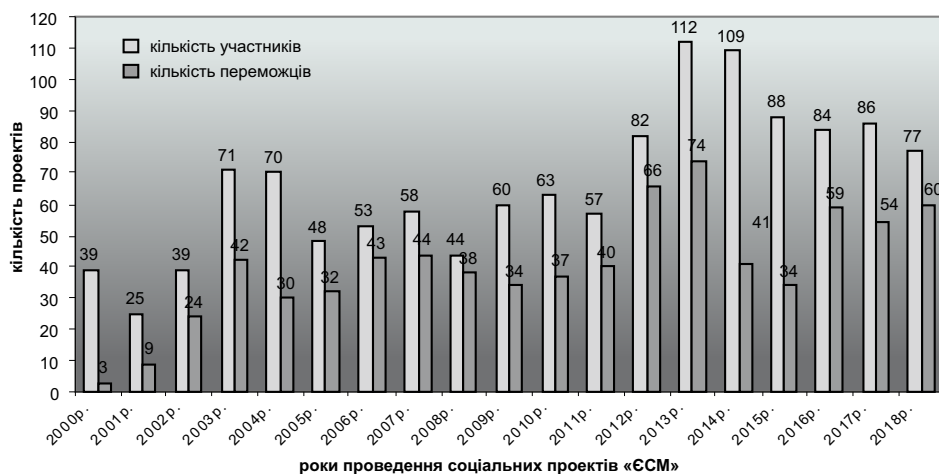
Системна робота з громадськими організаціями має ще одне важливе значення – це одержання інформації про існуючі у людей соціальні проблеми. Якщо вважати, що більшість членів цих організацій самі є носіями цих проблем, то навряд чи хтось краще них сформулює їх і запропонує шлях розв'язання цих проблем. Виходячи з зазначеного

заслугує на увагу інформація про спрямованість запропонованих соціальних проектів.

Більшість проектів, що подаються на конкурси, це проекти що стосуються проблем дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю. Масштабність цієї проблеми полягає в тому, що до однієї дитини з інвалідністю, як правило

спрямованості. Так, майже третина організацій – це нові для управління партнери. Молоді організації отримують можливість набуття досвіду роботи з бюджетними коштами, виходять на загальноміський ринок надання соціальних послуг. А організації, які отримали досвід співпраці з органами місцевого самоврядування,

Кількість учасників та переможців конкурсів міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа» за період 2000-2018 рр.

«прив'язані» 1-2 дорослих, і навіть ціла родина. Особливе місце тут займають родини з дітьми дошкільного віку і родини з дітьми з інвалідністю, визнаними такими, що не можуть навчатися. Складність реабілітації таких дітей у низькому рівні життя і відсутності безкоштовних спеціалізованих соціальних установ саме для цих дітей.

Не менш важливе і питання працевлаштування осіб з інвалідністю з дитинства. Тільки на прикладі однієї організації – Центру соціально-трудової і професійної реабілітації інвалідів «Біатрон-3» – можна побачити, яке значення для конкретних людей і суспільства в цілому має робота з працевлаштування осіб з інвалідністю. Ці люди отримують можливість перерахування, в сторону збільшення, пенсій, а також можливість знаходження серед колективу, адаптації у суспільство.

Також є проекти стосовно допомоги людям похилого віку. Їх відмінною рисою є той факт, що вони спрямовані на продовження активного довголіття громадян.

Треба відмітити, що в міському соціальному проекті «Єдина соціальна мережа» є динаміка щодо участі в ньому громадських організацій соціальної

виходять на більш високий рівень діяльності. Вони виходять на рівень отримання міжнародних грантів. Одним з таких проектів був проект Міністерства міжнародного розвитку Великобританії (DFID), який успішно працював у місті у 2005-2007 роках. За їх конкурсом переможцями стали 19 соціальних проектів. Громада міста отримала додатково 1,360 тис. грн а виконання проектів та надання різнобічних послуг жителям міста.

Великі зусилля були покладені на реалізацію проекту Українського фонду соціальних інвестицій, який планував дати біля 2 млн грн інвестицій на розвиток соціальної сфери міста, але недосконалість механізмів фінансування не дала змоги реалізувати його повністю.

Харківською міською радою був реалізований проект «Впровадження інноваційного механізму підвищення якості соціальних послуг для забезпечення життєдіяльності територіальної громади», який отримав грант 500 тис. грн від Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування при Кабінеті Міністрів України. Проект явив новий рівень роботи в сфері надання соціальних послуг. Заходи проекту здійснювалися управлінням спільно з громадськими

організаціями, територіальними центрами та підпорядкованими установами.

З вересня 2006 року в місті почала роботу мережа інформаційних електронних соціальних офісів і на сьогоднішній день складається з 34 Е-офісів.

Мета створення: інформування мешканців територіальної громади про різного роду соціальні послуги, які надаються в м. Харкові державними та недержавними організаціями.

Е-офіси розташовані в 9-ти територіально-адміністративних одиницях міста Харкова (у територіальних центрах), 4-х комунальних закладах та 20-х громадських організацій – партнерах управління в реалізації міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа і повністю охоплюють жителів територіальної громади.

У червні 2008 року на території міста Харкова розпочала свою роботу інноваційна транспортна соціальна послуга з перевезення осіб з інвалідністю I і II груп з ураженням опорно-рухового апарату, які пересуваються на інвалідних візках. Послуга надається спеціалізованим автотранспортом, обладнаним спеціальними гідравлічними підйомниками, за допомогою яких особа з інвалідністю, яка пересувається на інвалідному візку, здійснює висадку-посадку в салон спецавтомобіля. Завдяки послугі, особи з інвалідністю, які пересуваються на інвалідних візках, отримали можливість вільного пересування по місту.

Реалізація цього проекту і подальший розвиток партнерських відносин з громадськими організаціями забезпечили новий етап розвитку ринку соціальних послуг в Харкові і принесли користь територіальній громаді.

З ініціативи Харківської міської громадської організації інвалідів «Соціально-реабілітаційний центр незрячих» було впроваджено соціальний проект з супроводу людей з вадами зору у місті Харкові.

Таким чином, конкурси соціальних проектів стали механізмом відбору інноваційних пропозицій, якісних послуг, перспективних проектів з соціального захисту громадян і завдяки конкурсам на ринку соціальних послуг міста Харкова на сьогодні сформувався громадський, недержавний сектор, який пропонує жителям послуги, що не надаються державними соціальними службами.

Необхідність участі у вирішенні соціальних проблем самих громадян і їх об'єднань має кілька пояснень. Насамперед, партнерські відносини

забезпечують відкритість процедур розробки і реалізації соціальних програм і проектів, дозволяють більш точно і своєчасно ставити і вирішувати найбільш актуальні проблеми, як з позиції влади, так і з погляду широкої громадськості, що без сумніву приносить конкретні соціально-політичні результати. До них можна віднести:

- підвищення адресності, доступності та масовості надання соціальних послуг;
- розширення опори на громадські ресурси, підтримки громадських ініціатив;
- підвищення громадської активності населення;
- підвищення рівня соціальної захищеності всіх категорій населення, що знаходять для себе реальну підтримку в суспільстві;
- розширення громадського контролю за діяльністю влади;
- адекватний перерозподіл соціальної відповідальності між державою і суспільством;
- скорочення можливостей корупції та протекціонізму з боку представників влади в процесі вибору найбільш ефективних варіантів для рішення соціальних проблем;
- ефективне використання бюджетних та залучення позабюджетних коштів;
- підвищення рівня інформованості громади щодо соціального захисту населення та ринку соціальних послуг;

ваності, а саме – соціальне замовлення, спрямоване на надання соціальних послуг людям з особливими потребами, сім'ям, в яких виховуються діти з особливими потребами, самотнім непрацездатним громадянам та людям похилого віку.

Громадським організаціям соціальної спрямованості, які звертаються в управління, надаються консультації щодо роботи соціальної мережі та організаційно-методична підтримка.

Усього управлінням праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики ХМР з 2000 по 2018 роки укладено понад 700 договорів про спільну діяльність з громадськими організаціями соціальної спрямованості – партнерами управління.

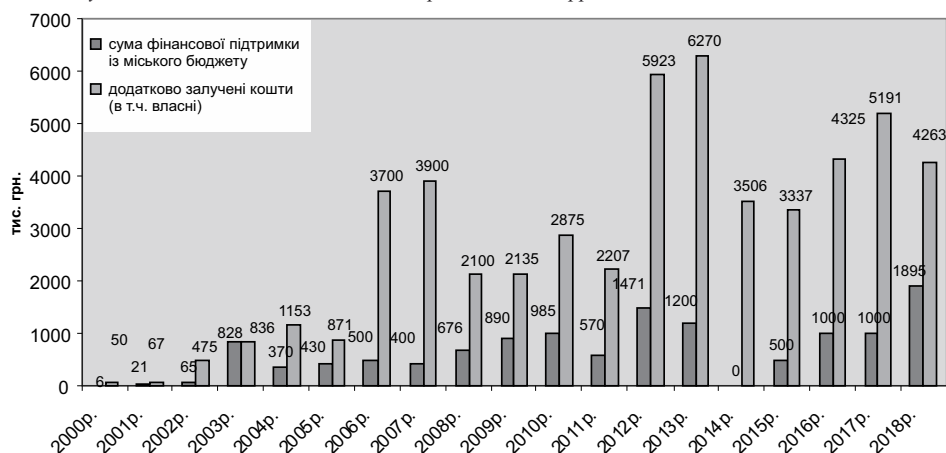
За минулий період істотно зріс рівень самих громадських організацій. Вони навчилися працювати з бюджетними грошима, залучаючи до своїх лав сильних фахівців, навчилися співпрацювати між собою.

Громадськими організаціями – партнерами «Єдиної соціальної мережі» на виконання соціальних проектів залучено за період з 2000 по 2018 роки приблизно 50 млн грн додаткових коштів.

Коефіцієнт залучених коштів на 1 бюджетну гривню в середньому за 2000-2018 рр. склав 4,3 до 1.

Однією з альтернативних форм створення додаткових робочих місць, створені в ході реалізації соціальних проектів. З 2000 по 2018 рік в системі «ЄСМ» створено 2313 робо-

Фінансування соціальних проектів «Єдиної соціальної мережі» з міського бюджету та залучення позабюджетних коштів за період 2000-2018 рр.

- формування та розвиток волонтерського руху;
- створення додаткових робочих місць у системі самих соціальних проектів.

В рамках конкурсу соціальних проектів «Єдина соціальна мережа» 2008 року запроваджено нові форми співробітництва з ГО соціальної спрямо-

чих місць.

За 19 років роботи партнерами проекту було надано понад 8,3 млн різних соціальних послуг мешканцям територіальної громади міста.

*Ірина Левченко,
заступник директора Департаменту –
начальник управління праці та
соціальних питань ХМР*

Транспортная социальная услуга «Инватакси». 10 лет на рынке социальных услуг

Более 10 лет в городе Харькове функционирует транспортная социальная служба «Инватакси», предназначенная для оказания транспортных услуг людям с инвалидностью 1-2 группы с поражением опорно-двигательного аппарата, которые передвигаются на инвалидных колясках. Она явилась неотъемлемой частью обеспечения комфортной жизнедеятельности для одной из самых уязвимых категорий людей с инвалидностью.

Социальная транспортная услуга – это совместная корпоративная работа управления труда и социальных вопросов Департамента труда и социальной политики Харьковского городского совета, КП «Автобаза специализированного санитарного автотранспорта города Харькова» и общественной организации инвалидов «Креавита», в результате реализации проекта которой, работает диспетчерская служба для приема заявок от населения.

Основная цель работы службы «Инватакси» – расширить сферу жизнедеятельности лиц с инвалидностью, передвигающихся на инвалидных колясках, предоставляя им возможность свободно передвигаться по городу и вести активный образ жизни.

Клиентами транспортной услуги являются лица с инвалидностью, которые передвигаются на инвалидных колясках, разного возраста – от детей до людей пожилого возраста. Многие из них нуждаются в посторонней помощи во время поездки, поэтому сопровождать их могут родственники или социальные работники.

С июня 2008 года транспортная социальная услуга предоставлялась специализированным автомобильным транспортом – тремя микроавтобусами «Газель», оборудованными специальными гидравлическими подъемниками для высадки/посадки лиц с инвалидностью на инвалидных колясках. Сегодня три микроавтобуса «Renault Master», которые приобретены в 2016 году за счет средств бюджета города Харькова, адаптированные гидравлическими подъемниками и спецкреплениями, фиксирующими инвалидные коляски в салоне спецавтотранспорта, обеспечивают выполнение заявок лиц с инвалидностью, которые передвигаются на инвалидных колясках. Водители и диспетчерская служба «Инватакси» обеспечены мобильной связью от компании «Киевстар», что позволяет оптимизировать маршруты

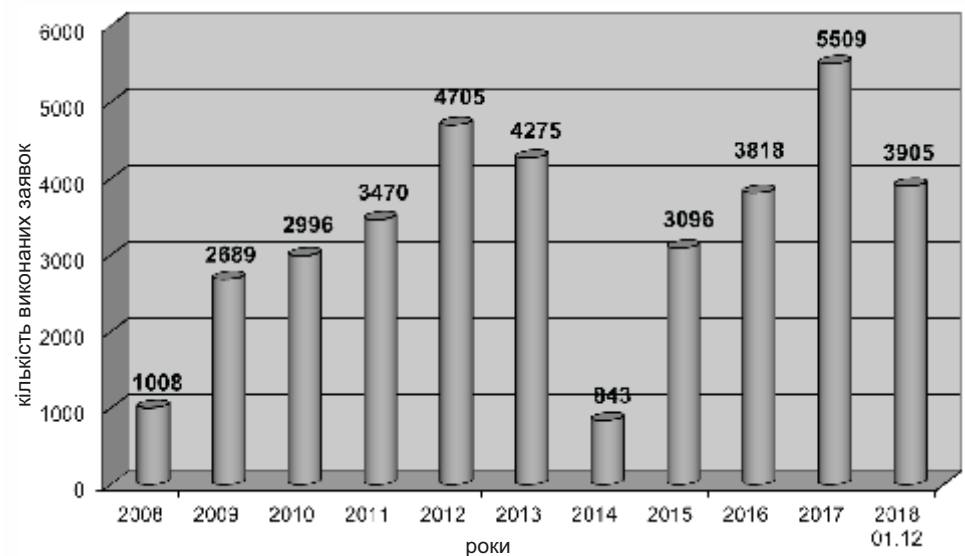
при составлении заявок и улучшить качество обслуживания пассажиров с ограниченными физическими возможностями.

С сентября 2010 года по сегодняшний день в городе работает социальный проект «Школьный автобус», благодаря которому дети, передвигающиеся на инвалидных колясках, имеют возможность получать инклюзивное образо-

стадионы, выставки, цирковые представления и культурные программы.

Как показывает практика работы, транспортная социальная услуга очень востребована жителями города Харькова с ограниченными возможностями передвижения. Сегодня в базе данных «Инватакси» около 950 клиентов. За весь период работы транспортной социальной услуги «Инватакси» диспет-

Кількість виконаних заявок транспортною соціальною послугою з 2008-2018 рік (на 01.12.18)

вание, посещая первую в г. Харькове «Школу равных возможностей».

Транспортная услуга работает по принципу обычного такси и предоставляется клиентом бесплатно, поскольку финансируется за счет средств бюджета города Харькова. Каждый клиент имеет право использовать до шести поездок в месяц в пределах города. Назначение поездок определяется личным выбором пользователя услуги. В назначенное время автомобиль, адаптированный специальным гидравлическим подъемником для инвалидной коляски, подъезжает к подъезду дома клиента и отвозит его в пункт назначения.

Транспортная социальная услуга «Инватакси» – это социальная услуга, которая изменила жизнь людей с ограниченной мобильностью, предоставив им возможность получать инклюзивное образование, посещать медицинские и юридические учреждения, проходить реабилитационные программы, посещать отделения дневного пребывания социальных учреждений города, принимать участие в общегородских мероприятиях, круглых столах и конференциях, посвященных социальной тематике, посещать

черской службой выполнено свыше 36000 заявок. Ежемесячно диспетчерской службой принимается и выполняется в среднем до 450 заявок, услугой пользуются около 100 клиентов. Динамику развития транспортной услуги демонстрируют следующие показатели: если в 2008 было выполнено 1008 заявок, на 01.12.2018 – 3905.

В течение 2008-2018 гг. более 200 детей с физическими ограничениями прошли бесплатный курс дельфинотерапии в Харьковском дельфинарии «Немо», и среди них дети с заболеваниями опорно-двигательного аппарата, которых на занятия привозила служба «Инватакси». Более 10 человек воспользовались социальной транспортной услугой для посещения бесплатного курса реабилитации в Медицинском центре доктора Бубновского. Также это спортивные секции, фестивали творчества, круглые столы и конференции, посвященные социальной тематике.

С началом работы социальной транспортной услуги в городе получило активное развитие интеграционное направление социальной защиты, а именно: участие людей с физическими ограничениями в общегородских

мероприяттях. С большим интересом и энтузиазмом жители города, передвигающиеся на инвалидных креслах, участвуют в праздничных мероприятиях на площади Свободы, болеют за любимую футбольную команду «Металлист» на стадионе, посещают

концерты, выставки, цирковые представления и культурные программы. И все эти разнообразные формы деятельности возможны только благодаря тому, что в городе Харькове функционирует социальная транспортная услуга «Инватакси».

Елена Еришова,
заместитель начальника отдела развития социальных услуг управления труда и социальных вопросов Департамента труда и социальной политики Харьковского городского совета

Інформаційна послуга як забезпечення інформаційної взаємодії органів виконавчої влади з громадою міста Харкова

Сфера послуг – один з показників, що визначають якість життя. Важливість сфери послуг для суспільства неzapечена, тим більше тих послуг, які надає система соціального обслуговування. Соціальне обслуговування здійснюється шляхом надання соціальних послуг, які відповідно до Закону про соціальні послуги, підрозділяються на такі види:

- соціально-побутові послуги;
- психологічні послуги;
- соціально-педагогічні послуги;
- соціально-медичні послуги;
- соціально-економічні послуги;
- юридичні послуги;
- послуги з працевлаштування;
- послуги з професійної реабілітації осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- інформаційні послуги;
- інші соціальні послуги.

Інформаційні послуги є основою життєдіяльності громади, оскільки спонукають людину до активних дій через наявність необхідних соціальних знань. Але якість інформаційних послуг на сьогодні ще потребує серйозного перегляду у зв'язку з низьким технічним

забезпеченням та відсутністю необхідного спектру механізмів по їх розповсюдженню.

Одним із пріоритетних завдань щодо розвитку інформаційного суспільства є надання громадянами та юридичним особам інформаційних послуг шляхом використання електронних інформаційних систем, які забезпечують інформаційну взаємодію органів виконавчої влади з громадянами та юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій.

Мережа інформаційних електронних офісів в місті функціонує з 2006 року. Основною метою роботи електронних соціальних офісів є:

- створення нових механізмів поширення соціальної інформації для жителів територіальної громади міста;
- запровадження нових форм співробітництва з громадськими організаціями соціальної спрямованості;
- забезпечення комплексного підходу у розв'язанні проблем щодо надання різнобічної соціальної допомоги населенню шляхом ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування, територіальних центрів надання соціальних послуг пенсіонерів, комуналь-

них закладів та громадських організацій соціальної спрямованості;

- сприяння виконанню Законів України «Про соціальні послуги» місцевими структурами та громадськими організаціями.

На сьогодні соціальна інформаційна послуга надається в 34 електронних офісах. Головний інформаційний електронний соціальний офіс, створений на базі управління праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради, знаходиться у відділі розвитку соціальних послуг (вул. Сумська, 64, каб. 188), реалізує адміністративні функції, та координує роботу мережі е-офісів.

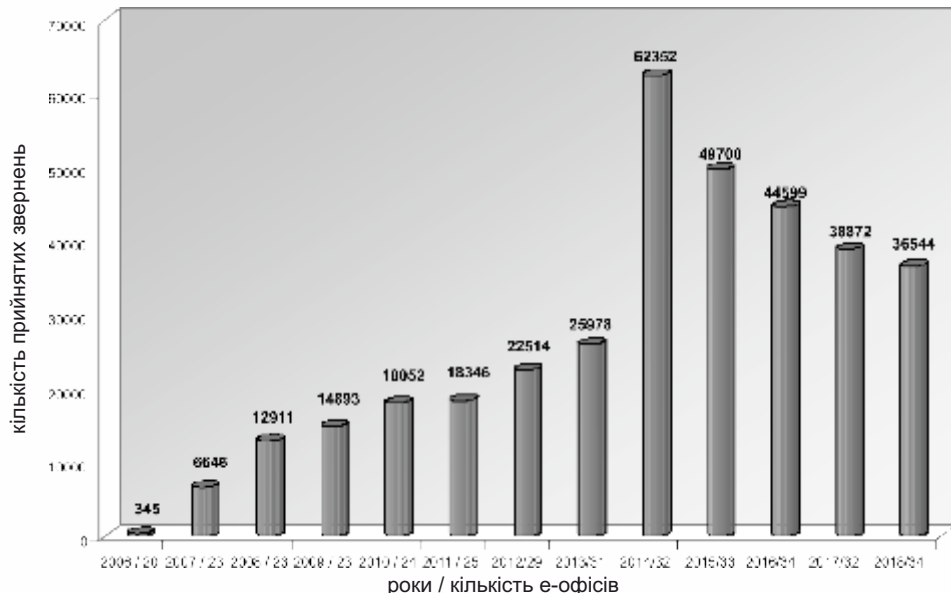
Інші електронні соціальні офіси розміщені в 9-ти територіальних центрах надання соціальних послуг, в комунальних закладах міста, в громадських організаціях соціальної спрямованості – членів «Єдиної соціальної мережі» та повністю охоплюють мешканців територіальної громади.

За період роботи, крім загального переліку питань, на які відповідають е-офіси, сформувався «специфікація» – за напрямками роботи організацій, а саме цільові групи населення, які звертаються за соціальною інформацією:

- самотні непрацездатні громадяни та особи з інвалідністю;
- сім'ї, які виховують дітей з проблемами розвитку;
- люди з вадами зору та слуху;
- особи з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату;
- воїни-інтернаціоналісти та їх сім'ї;
- питання працевлаштування осіб з інвалідністю.

Марина Ясинська,
головний спеціаліст відділу розвитку соціальних послуг управління праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради

Динаміка прийнятих звернень диспетчерами е-офісів за 2006-2018 роки (станом на 01.12.2018р.)

Еще раз о «ЕСС» или гражданская позиция новых партнеров

Борисова Ольга Васильевна, вице-президент ОО «Конгрес Сходу України», доктор исторических наук, профессор, зав. кафедры историко-филологических дисциплин Луганского национального аграрного университета, перемещенного в г. Харьков, член Национального союза краеведов Украины, член Межрегионального союза писательских союзов Украины

Я приехала в Харьков 5 августа 2014 г. И это, без преувеличения, был мой второй день рождения...

В конце весны – в начале лета 2014 я чувствовала себя в западне, сдавленная со всех сторон. В Луганске меня знали все. И все знали, что я – убежденный украинский патриот. Я была чрезвычайно опасна тем, кто пришел отбирать у меня мой родной город. Уже был арестован мой коллега по кафедре истории Украины Луганского национального университета имени Т. Г. Шевченко и брошен «на подвал». Я была «на очереди». Поэтому я на то время уже дома почти не появлялась, но продолжала находиться в городе, прячась у друзей. Я не могла выехать – моя физиономия была слишком известна. А еще я обязана была обеспечить выезд своих детей, только тогда я могла подумать о себе.

И именно в этом коренились три другие, но главные лично для меня проблемы. Первый был мой сын – известный в городе журналист. А после того, как один из его коллег, украиноязычный человек был схвачен, жестоко избит «на подвале» в захваченном уже здании СБУ, вытасен на площадь перед орущей проклятия и кидающей камни толпой, в ошейнике и на цепи, поставлен на колени и принужден под дулом автомата ползать и лаять, при этом будучи снимаемый на видео, которое затем выложили в интернет, стало ясно, что всем нормальным журналистам из

Луганска надо срочно бежать.

Второй проблемой была моя невестка – она, украинский офицер, будучи на седьмом месяце беременности, не предала присягу Украине, как это сделали другие, поэтому её надо было срочно вывозить, ибо боевики не посмотрели бы ни на что. И третьей проблемой был мой трехлетний внук, который смотрел на мир своими огромными голубыми глазами, улыбался и не понимал, что происходит на этой планете. Если нас «заметут», с кем он останется?..

Наконец, всеми правдами и неправдами, детям удалось выехать. Не успела я облегченно вздохнуть, как узнала, что в город зашло 5 тысяч боевиков, все дороги перекрыты. И я ушла, в чем была, взяв с собой только то, что ранее смогла прихватить, уходя подальше от дома.

Я уходила по полям и просекам, оставляя за собой свой город, в котором висели листовки с моей физиономией и призывами уничтожить меня и моих детей. Очень скоро на площади перед моим родным университетом запылает огромный костер, в который будут брошены 60 тыс. экземпляров библиотеки украинско-канадского центра «Возрождение» и библиотеки моей родной кафедры. Будут брошены в огонь все мои научные работы, учебники, пособия, мои романтические космологические повести. Я потеряла не только дом и любимую работу. Я потеряла всё свое научное и творческое наследие. Но я знаю: поскольку мои книги ушли в Свет, то Господь их прочитал. И Он всё понял. Я это знаю.

Я уходила налегке, с небольшим рюкзаком за спиной, пряча под ветровкой и прижимая к сердцу ноутбук. Это было всё, что я смогла спасти. И вот я оказалась в Харькове. Я смотрела на Харьков, а Харьков смотрел на меня. У меня не было ничего. Я не знала, как жить дальше и что мне делать. И вдруг случилось Чудо...

Не знаю, какие пути Провидения привели меня к Юлии Сергеевне Ибрагим. Но благодаря ей, я нашла в Харькове людей, которые были как дети... И я, беженка, изгнанница, проклиная и по сегодняшний день в своем городе, нашла новый источник жизни.

У меня нет больше дома. Но весь парадокс моей жизни заключается в том, что Дом у меня есть... Я нашла его в Харькове. Среди прекрасных людей в

«Единой социальной сети» города Харькова. Мой Дом виртуальный, но он есть. Он – в солнечном сердце Ольги Николаевны Мохнач, ласковом взгляде Валеры Скибицкого, очаровательной улыбке Юлечки Ибрагим, остроумных шутках Олега Кулиничка, веселом смехе Любы-Мальвы, ласковом прикосновении всегда всё понимающей Аллы Гавриловны Щербак, в готовности всегда прийти на помощь в любой ситуации Валентины Васильевны Якименко и многих других людей, которых в свое лоно приняла «Единая социальная сеть» г. Харькова.

«Единая социальная сеть» – это воистину была самая красивая жемчужина в Короне Добра и Света, украшающей голову аристократического, интеллектуального Харькова. Никаких иных более достойных корон в мире не существует.

Да, я должна признать, что моя организация – «Конгрес Сходу України», гораздо более активна в Киеве, чем в Харькове, хотя мы сделали и подали в МинВОТ два социальных проекта, которые не были приняты. Но всё же мы это сделали. Так уж вышло, что самые активные луганчане-патриоты волею судьбы оказались в Киеве, там они организовались и проводят много массовых мероприятий.

А мне в Харькове пришлось сосредоточиться, став зав. кафедрой историко-филологических дисциплин в перемещенном в Харьков Луганском национальном аграрном университете, на работе с преподавателями и студентами-переселенцами, и особенно с теми из детей, кто приехал учиться из оккупированных территорий и «серой зоны». И это было очень непросто, но чрезвычайно важно. Мы немедленно стали проводить социологические и иные исследования и нами уже подготовлена к изданию монография «Соціальна робота з вимушеними переселенцями в Україні», которую я издам в 2019 г. именно в Харькове. Я и мои коллеги преподаватели-переселенцы, которым удалось привлечь Украинскую миротворческую школу, фонды, иные структуры, смогли сделать перемещенный ЛНАУ самым развитым в социальном отношении вузом Украины и едва ли не самым патриотичным в Харькове.

Говорят, в необозримой Вселенной есть одна планета под названием Надежда. Для людей она – как будто Рай. Но кто видел тот Рай, чтобы затем вернуться и рассказать о нём, но мы продолжаем верить в её существование

и надеяться, что Надежда всё-таки есть и она всегда жива.

Так и я. Пишу, ибо верю в Надежду. И в её Силу. И я надеюсь, что самая красивая жемчужина из Короны Харькова будет достойным украшением

города. И я снова примчусь вместе со всеми социальными партнерами в отдел развития социальных услуг и будем увлечено рассказывать о своих новых планах и проектах, а в начале лета все вместе снова поедем «вышивать

Украину» в наш знаменитый уже на всю Украину «Вишиваний шлях». И снова душа будет петь, глядя на то, как прекрасна наша Украина и как красивы живущие в ней люди...

Крок у громаду

Час... Кожен ставиться до нього по різному. Хтось марнує, хтось цінує, хтось не помічає, а для когось це – індикатор результатів діяльності.

20 років – багато це чи мало?

Так, саме це питання до нас прийшло в ювілей нашої організації: Харківської асоціації незрячих юристів.

Саме 27 листопада 1998 року була зареєстрована наша організація.

Калейдоскопом мерехтять обличчя, події, заходи, які наповнили ці два десятки років життя організації...

Як і навіщо вона була створена? П'ятеро юристів, що завершили навчання в колісці правознавства – Національній юридичній академії ім. Я. Мудрого, сам на сам залишилися з проблемою реалізації отриманих знань на практиці, та проблемою знайти своє місце на ринку юридичних послуг.

Тодішній рівень толерантності у суспільстві не був сприятливим для працевлаштування осіб з інвалідністю, законодавча база не була налаштована на сприяння таким особам у пошуку роботи. Держава жодним чином не створювала умов, за якими особи з глибокими враженнями зору мали б доступ до інформації на рівні з іншими.

Тому, озброївшись гаслом про «порятунок потопаючих», ми зробили перші кроки назустріч успішному майбутньому.

Як з маленької ниточки починається яскравий візерунок, так і з невеликої ініціативи почалася велика співпраця організації з місцевою владою нашого міста.

Маючи якісний рівень теоретичної

підготовки, обізнаність із власного досвіду з проблематикою людей з інвалідністю та інших соціально вразливих верств населення, скориставшись ситуацією формування ринку соціальних послуг у нашому місті, ми зробили свій перший крок назустріч громаді. Так, ми запропонували надавати інформаційні та правові послуги харків'янам, що знаходились у складній життєвій ситуації. І нам було довірено цю відповідальну ділянку роботи соціальних управлінь.

Усе почалося у 2003 році, з організації роботи телефону довіри, за яким почали звертатися мешканці нашого міста. Пізніше проект «Крок у громаду» розширив і свою тематику, і коло отримувачів соціальної послуги. Ми уклали угоди про співпрацю з найбільш обласними організаціями осіб з інвалідністю: Харківською обласною організацією «Всеукраїнська організація інвалідів України», Українським товариством сліпих, Українським товариством глухих. До слова, УТОГ до цього часу є одним із партнерів Харківської асоціації незрячих юристів у забезпеченні правовою інформацією та правовою допомогою людей з вадами слуху.

Згодом були започатковані партнерські проекти з іншими громадськими організаціями нашого міста, і проекти, що були підтримані міжнародними донорами – такими, як Міжнародний Фонд «Відродження», посольство Сполучених Штатів Америки, DFID, Фонд прав осіб з інвалідністю, посольство Канади в Україні, Фонд «Східна Європа» та інші.

Напрямки діяльності нашої організації також змінилися. Організація спрямувала свою діяльність на покращення ситуації у сферах дискримінації за ознакою інвалідності, доступності працевлаштування, транспортних та фінансових послуг для осіб з інвалідністю, архітектурної доступності, соціального підприємництва, організації громадських робіт та супроводу незрячих.

Значно зросли якість і зміст соціальної послуги після розташування в офісі Харківської асоціації незрячих юристів одного з інтернет-офісів

«Єдиної соціальної мережі». Зміцнилася зв'язки із соціальними установами нашого міста та громадськими організаціями, які є флагманами у питаннях забезпечення доступності, – такими, як ГО «Креавита», з якою останнім часом пов'язані спільні дії у низці проектів.

Незрячі юристи, зробивши крок у свою громаду, зробили також крок і у всеукраїнську спільноту осіб з інвалідністю, долучившись до діяльності з поширення Конвенції ООН з прав осіб з інвалідністю, моніторингу дотримання Україною плану дій щодо реалізації Конвенції. Досвід соціальних послуг ми поширювали на всеукраїнських заходах, що проводилися у нашому місті. Відвідувачі цих заходів з різних регіонів України високо оцінювали інноваційність, рівень взаємодії, довіри, співпраці ГО та місцевої влади у сфері надання соціальних послуг.

За останнім проектом соціальну послугу з підвищення правових знань отримують клієнти всіх районних територіальних центрів нашого міста. На місцевому радіо виходять тематичні передачі із соціальної тематики, що турбує соціально вразливих харків'ян.

Всупереч на розгалуження безоплатних правових консультацій, що надаються як державними інституціями, так і суб'єктами надання соціальних послуг з недержавного сектору, кількість звернень до нашої організації не зменшується. Навпаки ми спостерігаємо збільшення індикатору кількості звернень. Так, щомісячно у середньому за телефоном та до громадської приймальні звертаються від 140 до 170 клієнтів.

20 років – це наче один невеличкий крок для історії суспільства, проте це – значна частина життя кожного члена Харківської асоціації незрячих юристів, які щодня надають інформаційно-правові послуги харків'янам, своїм прикладом доводячи, що їхня діяльність є затребуваною та корисною для мешканців громади міста Харкова.

*Олег Ленетюк,
адвокат, голова ГО «Асоціація незрячих юристів»*

Зміцнення потенціалу місцевого самоврядування через партнерські відносини з об'єднаннями громадян соціальної спрямованості

Харків – одне з найбільших українських міст. Місто-трудівник, місто-науковець, місто студентів, а сьогодні ще й місто, яке прийняло до себе найбільшу кількість вимушених переселенців. Наше місто має насичену славетними подіями історію. Головний геральдичний символ, герб Харкова, робить посилення до багатства, стабільності, розквіту. На гербі присутні два основні елементи: ріг достатку, наповнений фруктами та квітами й найдавніший символ мудрості – кадуцей. І яке б божество не тримати в руках кадуцей, він завжди відбивав один і той же принцип універсального руху, що говорить про його здатність знаходити спільну мову з усіма і в разі потреби примиряти ворогуючі сторони.

Партнерами міської влади у розв'язанні важливих питань забезпечення безпечної життєдіяльності територіальної громади багато років поспіль є громадські організації соціальної спрямованості, які ось уже 19 років працюють спільно з владою в реалізації міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа», а саме – розвитку ринку соціальних послуг, наповнення його новими інноваційними послугами, багато з яких і до сьогодні надаються тільки в Харкові.

Аналізуючи спільну роботу ми можемо відзначити сталу тенденцію зростання:

- клієнтів, які отримують соціальні послуги;
- організацій, що бажають стати партнерами органів місцевої влади, зростає;
- суми залучених коштів;
- обсягу необхідної соціальної інформації, яка спрямовується в територіальну громаду.

За минулий період істотно зріс рівень

самих громадських організацій. Вони навчилися працювати з бюджетними коштами, залучаючи до своїх лав сильних фахівців, навчилися співпрацювати між собою. Громадські організації очолюють освічені, активні, творчі особистості, які мають вищу освіту. Є доктори психологічних наук, кандидати наук, магістри державного управління, керівники з 2-ма-3-ма вищими освітами.

Завдяки співпраці з громадськими організаціями суттєво розширився і розвивається ринок соціальних послуг міста.

Партнерами проекту надаються всі види соціальних послуг, зазначені в законі України «Про соціальні послуги». Особливо широко представлений розділ Закону «Інші соціальні послуги».

Одержувачами соціальних послуг, які надають громадські організації – партнери «ЄСМ» щорічно є понад 700 тисяч громадян міста.

Аналіз існуючих у жителів територіальної громади соціально гострих питань, дозволяє міській владі випереджати на крок ці питання, не дозволяючи їм зростати до проблем, знаходячи їм своєчасні рішення.

Обмін досвідом роботи серед партнерів Єдиної соціальної мережі в процесі співпраці виріс і зреалізувався в багаторічний проект «Навчально – рекреаційний табір «Лідер» (для лідерів та активістів громадських організацій «Єдиної соціальної мережі» м. Харкова, який з 2011 по 2013 роки виконувало Представництво Всеукраїнської спілки громадських організацій «Конфедерація громадських організацій інвалідів України» в Харківській області.

З метою обміну кращим досвідом реалізації соціальної політики, розвитку партнерських відносин між органами місцевого самоврядування та недержавними організаціями різних регіонів України з 2015 по 2018 роки

Громадською організацією «Інститут соціальної політики регіону» здійснювався соціальний проект «Схід і захід разом: Кращі практики в соціальній політиці», в результаті якого досвід роботи харківського проекту було представлено в 10 регіонах України від Поділля і Полісся до Галичини і Буковини.

В останні 3 роки в Харкові з'явилися і розвиваються успішно нові конкурси: конкурс інноваційно-інвестиційних та іміджевих проектів, конкурс проектів «Громадський бюджет (бюджет участі)».

Ми спробували класифікувати свій конкурс «ЄСМ», а саме:

- напрямок: розвиток ринку соціальних послуг, спрямованих на задоволення потреб людини та всієї територіальної громади;
- мета: інноваційність послуги;
- періодичність: щорічний (19 років);
- масштаб: міський;
- цільова група: громада міста;
- пріоритетність: вразливі категорії громадян;

- особливі умови: залучення додаткових коштів для реалізації проектів.

Ще 7 років тому в одному з інформаційних соціальних вісників була опублікована легенда про «Єдність сильних сердець», в кінці якої автори написали прогноз-афірмацію, яку спрямували через сьогодні в майбуття: «Єдність сильних сердець» стала світовим соціальним проектом і світовою ідеєю, яка зіграла ключову роль в подоланні світової економічної кризи».

І сьогодні вже настав час, коли всі небайдужі люди активно об'єднують свої зусилля для того, щоб змінити світ на краще, а значить, для реалізації легенди настає час.

*Лариса Болгова,
директор Департаменту праці та соціальної політики ХМР*

В колі соціальних проектів

Благодійна організація «Молодіжний благодійний фонд «Ініціатива» працює в м. Харкові з 2003 року і реалізує соціально-значимі ініціативи у сфері соціального захисту населення. Наша робота в «Єдиній соціальній мережі» м. Харкова в тісній взаємодії з багатьма досвідченими громадськими організаціями дала додаткові можливості для розвитку та досвід.

Взаємодія громадського сектору стала можливою при підтримці мера нашого міста та співпраці з Департаментом праці та соціальної політики Харківської міської ради та Управлінням праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики, що дозволило нам надавати соціальні послуги уразливим категоріям населення.

Так, наприклад, проект «Ти не одна» розпочато у 2014 році по двох напрямкам:

- Індивідуальні консультації психолога та соціального працівника для жінок та дівчат, які потрапили у складні життєві обставини;

- Групова робота та проведення мотивуючих тренінгів для жінок та дівчат.

А в 2018 році вже ведеться робота в 6-ти напрямках:

- «Натхнення» – програма спрямована на формування адекватної самооцінки жінок, внутрішньої гармонії особистості;

- відновлення структури особистості жінки з тим, щоб жінки навчилися самі приймати правильні рішення в конкретних життєвих ситуаціях;

- розширення кола соціальних контактів жінок; підтримка в ситуаціях «самотності в сім'ї»;

- «Ви чекаєте дитину» – програма психологічної готовності до материнства, профілактика ранніх відмов від новонароджених;

- групи взаємопідтримки для жінок, які опинилися у важкій життєвій ситуації;

- надання індивідуальної психологічної реабілітації жінок і дівчат;

- групи взаємопідтримки для жінок, які постраждали від насильства.

За час реалізації проекту було охоплено понад 2 тис. клієнтів, які отримали понад 6 тис. послуг.

В рамках даного проекту постійно здійснювався моніторинг та аналіз надання послуг з метою покращення їх якості. Так, опитування, яке проводив МБФ «Ініціатива» у 2015 р. виявило, що

одним з найбільш хвилюючих питань, які турбують громаду міста в рамках опитування – є відсутність безпечного місця перебування для жінок, які постраждали від насильства.

Тому враховуючи запит громади міста на таку послугу, МБФ «Ініціатива» почав пошук можливостей для створення в м. Харкові притулку – як осередку безпеки для дівчат та жінок, які постраждали від насильства.

Так, у грудні 2016 року при підтримці Харківської міської ради та Фонду Народонаселення ООН в Україні було відкрито притулок для жінок, які постраждали від насильства (шелтер). Адреса притулку прихована і не підлягає розголошенню з метою безпеки клієнтів, які знаходяться у шелтері. Притулок розрахований на 10 осіб. Можливе розміщення жінок разом з дітьми. Хоча, згідно європейських стандартів, кількість місць у подібних притулках розраховується за формулою 1 місце на 10 000 населення – це є першим і впевненим кроком на шляху до створення комплексної системи захисту та надання допомоги постраждалим від насильства.

Основні послуги, які надаються у притулку:

- надання безпечного місця перебування;

- забезпечення санітарних потреб;

- послуги психолога: індивідуальні та групові консультації, проходження корекційної програми, групи взаємопідтримки;

- послуги соціального працівника: «тривожна валіза» – допомога для профілактики та повторних проявів насильства щодо особи/особистий план безпеки, протидія та запобігання насильства, профілактика негативних явищ, навчання догляду за собою або дитиною та ін.

Досвід роботи Центру показав не тільки високий попит на послугу надання притулку, а і необхідність подальшої роботи проекту вже в якості комунального закладу. Так, рішенням

депутатів Харківської міської ради на базі створеного шелтеру створено комунальний заклад «Центр надання допомоги постраждалим від насильства в сім'ї».

Ми дуже пишаємось тим, що за нашим прикладом вже створені й створюються подібні притулки в інших містах України, а досвід роботи м. Харкова у сфері протидії та профілактики насильства наша організація презентувала на конференціях та міжнародних зустрічах в Туреччині, Румунії, Америці та на засіданнях Міністерства соціальної політики України.

За кожною з наших клієток – не проста доля, історія пошуку, і врешті, історія успіху. Хтось повернувся до чоловіка і відновлює стосунки, хтось став фінансово незалежною і працевлаштований, дві клієтки створили свої громадські організації, а одна з них мріє стати депутатом і відстоювати права жінок у виборчому процесі. Мене тішить, що в історії успіху кожної з таких дівчат є заслуга і наших працівників.

В м. Харкові, за підтримки керівництва, вже створена та працює ціла мережа закладів та організацій, де можна отримати допомогу у випадках насильства. В Харкові функціонує Координаційна Рада з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насиль-

ству в сім'ї, гендерного насильства, протидії торгівлі людьми, який координує й об'єднує зусилля державних установ та громадських організацій, які мають багаторічний досвід реалізації проектів в напрямку захисту постраждалих від насильства. Працівники нашої благодійної організації впевнені, що спільними зусиллями ми досягнемо європейського рівня надання допомоги всім, хто їх потребує.

*Ірина Краснолобова,
президент МБФ «Ініціатива»
Тел. 050 671-76-17
mbf.initiative@gmail.com*

29.03.2018 р. Міська конференція «Про реалізацію міського соціального проєкту ЄСМ у 2017 р. і про напрямки роботи на 2018 р.»

29.03.2018 р. Міська конференція «Про реалізацію міського соціального проєкту ЄСМ у 2017 р. і про напрямки роботи на 2018 р.»

23.02.2018 р. Форум інклюзивних проєктів інклюзивного фестивалю «Взасодія»

23.02.2018 р. Форум інклюзивних проєктів інклюзивного фестивалю «Взасодія»

03.11.2018 р. 1-й Міжнародний Соціо Форум «Тенденції розвитку сім'ї в умовах сучасного суспільства»

№ 2 / 2018 р.

01.11.2018 р. День соціального працівника України. Театр музичної комедії

15.09.2018 р. Партнерський проект членів ЄСМ. с. Сквородинівка, с. Максимівка Богодухівського району

01.10.2018 р. 1-й Харківський Фестиваль Клубів активного довголіття «Битва Хорів»

01.10.2018 р. 1-й Харківський Фестиваль Клубів активного довголіття «Битва Хорів»

01.10.2018 р. 1-й Харківський Фестиваль Клубів активного довголіття «Битва Хорів»

Клуб активного долголетия «Афродита» ТЦ Шевченковского района г. Харькова

Клуб активного долголетия «Афродита» был открыт 01.06.2011 года на базе, отделения социально-медицинских услуг территориального центра социального обслуживания Дзержинского района города Харькова для организации дневной занятости и досуга подопечных отделения.

Сегодня работа Клуба активного долголетия «Афродита» при отделении дневного пребывания территориального центра предоставления социальных услуг Шевченковского района города Харькова направлена на перспективу и внедрение инновационных подходов к предоставлению социаль-

ных услуг, а также новых методов социальной работы, благодаря которым можно заинтересовать и привлечь в Клуб активного долголетия «Афродита» граждан Шевченковского района преклонного возраста.

В Клубе активного долголетия «Афродита» работают кружки разных направлений, а именно:

- фитнес кружок;
- кружок «Саморазвития и самопознания»;
- кружок рукоделия;
- танцевальный кружок «Мальва Dance»;
- кружок бальных танцев «Феникс»;
- кружок любителей песни;
- кружок книголюбов (литературно-театральная студия);
- кружок «English club».

Участники Клуба с большим интересом посещают массовые мероприятия, которые организуют сотрудники отделения дневного пребывания. Это посещение: театров, музеев, выставок города Харькова. Так же, они принимают активное участие в праздничных концертах, лекциях-семинарах со

специалистами разных направлений, круглых столах, встречах «от всей души» и в других мероприятиях, которые проводятся в отделении дневного пребывания.

Благодаря работе территориального центра и в частности отделения дневного пребывания, при котором действует Клуб, пенсионеры имеют возможность получать разнообразные социальные услуги, развивать разноплановые навыки, участвовать в группах по интересам, знакомится с новыми людьми, быть активными и востребованными в социуме.

*Адрес: пр. Победы, 77-А
Тел.: 338-84-73*

Клуб активного долголетия «Какие наши годы!» ТЦ Киевского района г. Харькова

Харьков – город не только с многовековыми традициями, но и город, живущий в ногу со временем.

Харьков – единственный город Украины, обладатель полного комплекта наград Совета Европы: Диплома (2003 год), Почетного Флага (2004 год), Таблицы Европы (2008 год) и Приза Европы (2010 год).

Приятно прогуляться по старинным улочкам исторического центра города. Каждое здание хранит память о выдающихся людях, живших, в теперь

уже старинных, особняках.

На одной из маленьких уютных улочек, длиной всего лишь в 400 метров, возникшей в конце 19 века и носившей название Бисеровской, по фамилии купеческой семьи, основавшей её, а в настоящее время переименованной в улицу Багалея, в честь Дмитрия Ивановича Багалея – историка, краеведа, профессора и ректора Императорского Харьковского университета (1887 год), академика Украинской академии наук, составителя первого полного собрания сочинений Г. С. Сковороды, в уютном одноэтажном особнячке по адресу: ул. Багалея, 12 на базе Территориального центра предоставления социальных услуг Киевского района города Харькова расположился Клуб активного долголетия «Какие наши годы!», участниками которого являются 133 человека.

Программа Клуба насыщена и интересна, участники жизнерадостны и активны. В рамках Клуба активного долголетия квалифицированные специ-

алисты-волонтеры проводят различные занятия и упражнения: по физическому совершенству тела: занятия по системе Норбекова, гимнастика Цигун, дыхательная гимнастика по Стрельниковой, пальчиковая гимнастика, Су-Джок терапия, шведская ходьба, гимнастика для глаз, игра в боулинг, пешие прогулки по городу. Опытный косметолог регулярно проводит занятия в рамках студии «Красота и здоровье». Лучшие врачи города – частые гости клуба, читают лекции о здоровом образе жизни для людей пожилого возраста.

В группе народного творчества

«Кружевница» проходят занятия по вышивке и вязанию. Мастерство участников клуба поражает своим великолепием, изяществом и многообразием узоров.

В студии декора «Мастерская 12» участники клуба осваивают современные техники декора: терра-, скрапбукинг, арт-флюид, интуитивная и абстрактная живопись, декупаж, декопатч, трафаретная роспись, штампинг, коллаж, искусственное состаривание предметов интерьера в стилях шебби-шик, винтаж, эко, классика, прованс,

бохо, рустик, кантри, а также создание новогодних и интерьерных игрушек, сувениров и многое другое.

В клубе регулярно работает танцевальный коллектив «Веселка». Участники ансамбля неутомимы, энергичны и задорны.

Участники студии вокала «Соловушка» удивляют профессионализмом и виртуозностью исполнения народных и современных произведений песенного творчества, а работа кружка «Интеллектуальные игры» и группы настоль-

ных игр «Ход королевы» вызывают неподдельный интерес не только членов клуба, но и гостей Территориального центра.

Двери Территориального центра предоставления социальных услуг Киевского района всегда гостеприимно распахнуты не только для членов клуба, но и гостей центра.

Адрес: г. Харьков,
ул. Багалея, 12
Тел.: (057) 706-17-55

Клуб активного долголетия «Самоварчик» ТЦ Немышлянского района г. Харькова

В 2006 году при отделении дневного пребывания территориального центра предоставления социальных услуг Немышлянского района города Харькова был создан клуб активного долголетия «Самоварчик», который своим девизом выбрал слова: «Пусть жизнь твою считают не годами, а добротой, улыбкой и теплом».

За 12 лет существования наш Клуб пополнялся новыми участниками, новыми идеями и программами, благодаря чему пользуется большой популярностью среди людей уважаемого возраста нашего района. А еще наш клуб – это: домашний уют, возможность проявить себя в любом деле, душевные беседы, веселые праздники, разговоры об интересных писателях и поэтах, пропаганда здорового образа жизни, хорошее настроение, ощущение сплоченности и дружеского плеча рядом.

Участники Клуба имеют возможность не только пообщаться друг с другом, но и получить консультации специалистов: психолога, юриста, медицинских работников, специалистов учреждений социальной защиты района.

В программу встреч включены также тематические беседы, лекции, презентации новых литературных изданий и

обсуждение статей в периодической печати, творческие мастерские и выставки поделок, занятия по здоровому образу жизни, экскурсии, прогулки на природу, культпоходы.

По инициативе пенсионеров каждый год появляются новые направления в работе: обучение компьютерной грамотности, расширение спортивных секций и кружков по интересам, организация соревнований по боулингу, участие в квестах, дискуссионном клубе, интерактивных играх, а также в клубе интеллектуальных игр.

С большим интересом люди уважаемого возраста участвуют в работе кружков: компьютерного, йоги и ЛФК, литературного, любителей настольных игр, флористики. Группа здоровья, скандинавская ходьба собирают все большее количество людей. А как спешат на занятия хора «Калина» любители хорового и сольного пения!

В 2018 году в клубе начал работать «Ретро – кинозал»: это просмотр популярных картин прошлых лет с последующим обсуждением. Интересно прошел месячник украинского кино, который включил в себя презентации фильмов, рассказы о любимых артистах.

Какие замечательные праздники проходят в клубе: «Новогодняя фантазия», «Осенний бал», «Збираємось на вечорниці», «Харьков – лучший город на Земле» и многие другие.

В клубе есть совет старейших. Традиционно в теплой атмосфере проходят поздравления юбиляров.

Каждый, кто переступит порог Клуба, обязательно найдет здесь друзей и единомышленников, интересную информацию и новые увлечения, место для самовыражения и реализации своих творческих способностей.

В клубе создана дружеская домашняя атмосфера, располагающая к общению. В стенах терцентра на встречах в клубе звучит музыка и заразительный смех.

*Чтоб с хорошей песней веселиться
Запоем на милый наш мотив:
В нашем славном городе
«Самоварчик» – лучший коллектив!*

*С ним всегда тепло и интересно:
Он «кипит» от планов и идей.
И не зря все более известен
Тем, что может делать для людей.*

*С ним и будни праздничней и ярче,
И друзей всегда, в любой денёк
Приглашает добрый «Самоварчик»
На гостеприимный огонёк.*

Участники клуба отмечают: работа клуба активного долголетия «Самоварчик» помогает нам, пожилым людям, вырваться из монотонного однообразия и побороть одиночество.

«Сами активно можем отдыхать, выступать, анализировать, решать, читать, играть коллективом», – все это наш любимый «Самоварчик».

Адрес: б-р Б. Хмельницкого, 10-А
Тел.: 392-10-70
E-mail: frunzter@ukr.net

Клуб активного долголетия «Встреча» ТЦ Индустриального района г. Харькова

Адаптироваться к жизни после ухода на заслуженный отдых, прочувствовать свою востребованность и нужность в обществе, обрести уверенность в своих силах и реализовать себя пенсионеры района могут, отправившись в клуб активного долголетия «Встреча» территориального центра предоставления социальных услуг Индустриального района города Харькова, который проводит свою работу под девизом «С активным долголетием отпразднуем столетие».

Социальная услуга обеспечивает создание условий и содействие всестороннему развитию людей пожилого возраста, реинтеграцию людей пожилого возраста в активную жизнь общества, предоставление помощи людям пожилого возраста в адаптации к современным условиям жизни путем овладения новыми знаниями, в частности: процесса старения и его особенностей, современных методов сохранения здоровья, приобретения навыков самопомощи, формирования принципов здорового образа жизни, основ законодательства относительно людей пожилого возраста и его применение на практике, формирования и развития навыков использования новейших технологий, в первую очередь информационных и коммуникационных, потенциала и возможностей волонтерской работы, повышение качества жизни людей преклонных лет, благодаря обеспечению доступа к современным технологиям и адаптации к технологическим превращениям, формирование практических умений и навыков, возможность для расширения круга общения и обмена опытом.

Клуб «Встреча» призван объединять людей, которые стремятся продлить свою жизнь, сохранить свою молодость, здоровье и красоту, активный образ жизни, полноценную жизнь при любых обстоятельствах. Здесь развиваются творческие способности наших клиентов, расширяется их мировоззрение, организовывается творческий досуг,

восстанавливаются и приобретаются новые знания в Университете третьего возраста, где работает 9 факультетов, число которых с каждым годом растет. Это связано, прежде всего, с потребностью и пожеланиями наших подопечных.

Пожилые люди с удовольствием изучают социологию и психологию, валеологию и философию, нетрадиционную медицину и основы правовых знаний – жилищное и гражданское законодательство, пенсионное и социальное страхование, основы работы на компьютере, получают возможность живого общения с преподавателями и другими слушателями, расширяют свой кругозор. Обучение проводится в форме лекций, бесед, тренингов, экскурсий, теоретических и практических занятий. Изучая гражданское право, узнают как правильно составить завещание, как защитить свои потребительские права, проходя курс по психологии, учатся общаться со своими домочадцами, чтобы избежать конфликтов в семье, изучая компьютер, начинают использовать современные технологии, получая знания по восстановлению и сохранению здоровья, получают мощный заряд энергии и уверенности в себе.

В клубе работает студия творчества «Радуга». Участники занимаются с удовольствием танцами, организацией праздничных концертов, постановок шуточных сценок, проходят репетиции музыкальных коллективов хора «Дубрава» и ансамбля «Бирюза». Каждый в студии занимается любимым делом. Студию творчества «Радуга» посещают творческие личности, которые занимают активную жизненную позицию, принимают участие во всех мероприятиях территориального центра, районных и городских мероприятиях.

В клубе «Встреча» под девизом «Улыбайся каждый раз, для здоровья это класс!» проводит свою работу рекреационный комплекс «Улыбка». Он охватил все мероприятия нашего клуба

и стал неотъемлемой частью жизни наших клиентов. Его посещают самые активные подопечные, которые следят за своим здоровьем. Ежедневная оздоровительная физкультура, лекции, беседы, замеры давления и пульса, ароматерапия, а также возможность посещения бассейна, который является его неотъемлемой частью, стали самыми любимыми занятиями для людей старшего возраста.

Участники кружков по интересам клуба «Встреча» поражают своими поделками вязания и шитья, макраме и бисероплетения, оригами и декупажа, квиллинга и изонити, мотанок и оберегов, вышивками бисером и крестиком, рисунками и другим, то есть всем, что можно сделать своими руками. Другие участники спешат на занятие и с азартом увлекаются игрой в шахматы – ведь это один из немногих видов спорта, где возраст не является непреодолимым препятствием для достижения высоких результатов. Считается, что игра в шахматы и шашки способствует развитию памяти, умственных способностей, творческого и логического мышления.

Библиотека клуба предоставляет свои фонды в распоряжение читателей художественной литературы, которые могут провести целый день, читая интересные книги и рассматривая журналы или взять книги домой, чтобы прочесть их дома.

Одиночество – частый спутник пожилых людей, поэтому каждая встреча наших подопечных в клубе «Встреча» за чашкой чая, за оживленными разговорами и любимыми песнями – это большой праздник. Здесь многие раскрывают свои таланты: исполняют песни, частушки, изготавливают различные поделки, есть свои поэты. Каждое заседание клуба заканчивается чаепитием. Общий стол способствует более тесному общению, развитию близких дружеских отношений.

Любое заседание в клубе настраивает на положительное восприятие окружающего мира. Это помогает пожилым людям преодолевать или на время забывать о разного рода проблемах, помогает почувствовать себя нужными обществу, ведь многие из них одиноки и порой так важно простое человеческое общение!

Клуб активного долголетия «Остров надежды» ТЦ Московского района г. Харькова

Клуб активного долголетия «Остров надежды» создан в 2007 году на базе территориального центра предоставления социальных услуг Московского района города Харькова. Клуб работал и развивался в рамках реализации социальных проектов, при активной поддержке Харьковского городского совета и в партнерстве с общественными организациями – Харьковским областным еврейским фондом «Хесед – Шаре Тиква», благотворительным фондом «Харьковчанам – достойную жизнь», Ассоциацией многодетных матерей (семей) г. Харькова «АММА».

Основная задача клуба – повышение качества жизни пожилых людей путем предоставления услуг и проведение мероприятий, которые направлены на улучшение самочувствия, укрепление здоровья, раскрытие творческого и интеллектуального потенциала, коммуникацию, активный образ жизни.

Сегодня клуб «Остров надежды» для подопечных отделения дневного пребывания территориального центра – это пространство, которое помогает реализовать мечты и идеи, получать актуальные знания и делиться своими, находить новых друзей и единомышленников. Девизы клуба – «Активно жить не запретишь!» и «Нам года не беда, коль душа молода!».

Клуб пользуется большой популярностью среди людей «уважаемого возраста» Московского района. В настоящее время в работе клуба принимают участие более 300 человек и он постоянно пополняется новыми участниками.

Чтобы «третий возраст» приносил больше положительных эмоций, стал более активным, радостным, здоровым, для таких людей, с учетом их социального статуса, индивидуальных интересов и увлечений, созданы кружки и клубы по интересам.

Для поддержания физической формы

проводятся занятия танцевальной студии, оздоровительной гимнастики и скандинавской ходьбы, сеансы синглентного кислорода и ароматерапии, встречи со специалистами, посвященные здоровому образу жизни – медиками, валеологами, психологами.

Для желающих идти в ногу со временем открыты курсы компьютерной грамотности, где можно открыть для себя современные технологии, где учат пользоваться гаджетами и скайпом и кружок по изучению иностранных языков, где можно пройти базовый языковый уровень, в общении развивать навыки разговорной речи. А умение пользоваться компьютером и интернетом, владение иностранным языком дает возможность не только эффективно решать бытовые задачи, но и обогатить свой досуг, расширить возможности для общения.

Знаатоки и любители литературы и поэзии активно посещают литературно-поэтический клуб «Парнас»,

где проводятся интересные встречи на такие темы, как: «Поэтесса с большой буквы Вероника Тушнова», «Романтика романа для сердца и души», «Свеча горела на столе...», «Узнаю тебя, жизнь! Принимаю!», «Поэт нашей молодости Эдуард Асадов», «Михаил Булгаков. Роман с тайной», «Гимн вальсу», «Ирен Роздобулько. Творчість крізь призму душі та серця», «Люди, будьте взаимно красивыми!» и др.

Творческая мастерская «Волшебный клубочек» объединила сторонников коллективного творчества, умельцев и любителей рукоделия. В мастерской царит доброта, дружелюбие, взаимная поддержка. Здесь всегда можно получить заряд положительной энергии и эмоций.

В клубе «По странам и континентам» пожилые люди совершают онлайн-путешествия по родному краю, знакомятся с удивительными уголками Украины, с современной политической

картой мира, особенностями природы и жизни людей в различных странах мира.

В территориальном центре, в рамках клуба активного долголетия «Остров надежды», проводятся мероприятия в уже сложившихся и полюбившихся формах, приуроченных к датам календаря, религиозным праздникам, Дню людей с инвалидностью, Дню матери, Дню пожилого человека и, конечно же, датам личным и коллективным – юбилеям и дням рождения. Это «огоньки», встречи с интересными людьми, вечера-встречи трех поколений. С большим интересом люди «уважаемого возраста» ходят на экскурсии в музеи и на выставки, в культпоходы и театры города. Мероприятия клуба носят познавательный характер и решают проблему общения.

Каждый из членов клуба «Остров надежды» – это настоящий клад: не только информационной культуры, но и личного жизненного опыта, которым они хотели бы поделиться с другими. Заседания клуба – это всегда открытие нового, заряд энергии, это – встреча единомышленников, творческих людей, которых объединяет любознательность, патристическое отношение к своей стране, к родному краю, желание сохранить умение народного песнопения, навыки своих предков и передать их молодому поколению.

Наш клуб стал тем заветным уголком, где люди «уважаемого возраста» могут обсудить всё, что их волнует, петь песни, участвовать в конкурсах, поделиться впечатлениями от прочитанной книги или просмотренного фильма, словом – найти спасение от одиночества. Заседания клуба – это дружеские встречи с чаепитием, вечера отдыха и песни. Атмосфера заседаний всегда приятна и благожелательна. Здесь царит непринужденная обстановка и теплые отношения, которых так не хватает сегодня.

Активное долголетие становится осознанным выбором и образом жизни для большинства наших пенсионеров. А клуб активного долголетия «Остров надежды» с каждой новой встречей доказывает, что с возрастом люди становятся только талантливее! Это люди, которые живут с «весной в сердце» и не стареют душой.

Клуб активного довголіття «Від серця до серця!» ТЦ Слобідського району м. Харкова

З 2007 року, на базі відділення денного перебування у терцентрі Слобідського району працює клуб активного довголіття для людей похилого віку «Від серця до серця».

Працює клуб по таким напрямкам: різноманітні лекції, майстер-класи, перегляд кінофільмів у терцентрі та музеях, екскурсії по історичним місцям області та міста, гуртки: скандинавської ходьби, найкращий кулінар, комп'ютерної грамотності, оздоровлення у кімнаті ароматерапії з елементами психоемоційного розвантаження (працюють чотири програми – цукровий діабет, відновлення зору, гіпертонія, релаксація)

Активно працює студія «Дивосвіт», яка включає в себе:

- гурток «Умілі ручки». Це аплікація, кінусайг, декорування, робота з мішко-

виною, саше, румбокс, твістінг, пластилін на склі, тістопластика, декупаж, оригамі, скрапбукінг, панно і картини з природних матеріалів, обереги, в'язання гачком і на спицях, вишивка стрічками, бісером, печворк, кавові іграшки, ом'яге, писанка, мотанка, ікебана, м'яка іграшка;

- міні-гурток «Зелений лікар». Це знання про властивість рослин та їх користь, збір трав в літню пору, виготовлення ікебани;

- міні-гурток «Іграйка». Це різноманітні настільні ігри: шашки та шахи, інтерактивні ігри, вікторини, розгадування кросвордів;

- школа молодого пенсіонера. Основи підприємництва, безпека життя літньої людини;

- міні-гурток «Посиденьки». Прослуховування музики, читання віршів, книг, танці, гуморески;

- гурток шановників екскурсій «Мое місто – моя гордість». Він проводить піші прогулянки містом.

Забувши про вік, відвідувачі клубу співають у хорі «Веснянка», який бере активну участь в заходах терцентру, району і міста. Цей колектив став родзинкою клубу.

Традиційно у клубі урочисто святкують Державні свята, Різдво, свято Масленої, Великдень, день міста,

Новий рік та інші. В тандемі з громадською організацією «Клементія» у клубі регулярно, кожен останній п'ятницю місяця, відзначається День іменинника. Завжди з танцями, піснями, загадками, конкурсами та чаюванням.

Так само відвідувачі клубу разом з працівниками терцентру проводять спільні майстер-класи в ТРЦ «ДАФІ» і фітнес для підопічних в спортивному залі «Кондиціонер».

Кількість друзів клубу постійно зростає, пенсіонери заповнюють недоліки спілкування, мають можливість проявити свої таланти, отримують заряд бадьорості та оптимізму, формують позитивний погляд на життя.

Клуб активного довголіття – це не просто клуб за інтересами – це клуб однодумців, нових друзів і знайомств.

Адреса: пров. Решетняковський, 3
Тел.: 737-24-88

Клуб активного довголіття «Счастливы вместе» ТЦ Новобаварского района г. Харькова

*Неумолимые года
остановить не в нашей власти,
Но говорят, что иногда
лишь с возрастом
приходит счастье...*

Демографическое старение – тенденция, характерная сегодня для большин-

ства стран мира, в том числе и для Украины. Число пожилых людей растет, и важным направлением социальной политики становится создание возможностей для здорового и активного долголетия.

Харьков – типичный развитый мегаполис современного мира. Если раньше выход на пенсию ассоциировался со старостью, то сейчас всё изменилось. В пенсионном возрасте жизнь обретает новые цвета. Пожилые люди – неотъемлемая часть общества, которые внесли значительный вклад в процветание и богатство нашей страны.

С давних времен люди занимались и занимаются кладоискательством. Но в наше время все оказывается гораздо проще! Не нужно далеко ходить, искать и копать. КЛАД это – КЛуб Активного Долголетия «Счастливы вместе» при территориальном центре предостав-

ления социальных услуг Новобаварского района города Харькова, который начал свою работу в 2007 году.

Сегодня клуб «Счастливы вместе» – это люди старшего поколения, которые интересуются историей, культурой, экологией, природой, искусством. В клубе пенсионеры преодолевают одиночество, с большим удовольствием занимаются творчеством, обмениваются жизненным опытом, реализовывают мечты и идеи, получают актуальные знания и делятся своими, находят новых друзей.

Занятия и мероприятия клуба проводятся в соответствии с творческим тематическим планом. В настоящее время состав клуба активного долголетия насчитывает 258 участников (возраст от 60+), принимающих участие в мероприятиях в зависимости от интересов, возраста, состояния здоровья.

Среди участников клуба немало талантливых людей, готовых порадовать товарищей своим творчеством. Члены клуба организуют концертные программы, поэтические вечера. Под аккорды фортепиано звучат чистые голоса, декламируются стихи собственного сочинения, а танцевальные вечера позволяют не только послушать любимую музыку, вспомнить молодость, но и закружиться в танце.

Большое значение клуб придает духовному и физическому оздоровлению его членов.

Клуб активного долголетия «Счастливы вместе» – это не только встречи участников клуба в гостеприимном территориальном центре Ново-баварского района г. Харькова, а также посещения театров, музеев, экскурсий, проведение совместных праздников.

За время работы клуба образовалось четыре семейные пары.

Клуб активного долголетия «Счастливы вместе» позволяет людям преклонного возраста ощущать полноту жизни, настраивает на позитивный лад, придает сил в борьбе с недугами и

способствует активному долголетию!

Адрес: ул. Власенко, 14

Тел.: 784-03-44

Клуб активного долголетия «Серебряный век» ТЦ Основьянского района г. Харькова

С 2009 года на базе отделения дневного пребывания Основьянского территориального центра работает клуб активного долголетия «Серебряный век». Основной его задачей является предоставление гражданам пожилого возраста и людей с инвалидностью социальных услуг, направленных на активизацию их образа жизни, появление новых социальных связей, снятие негативных психоэмоциональных явлений, связанных с изменением социального статуса, осуществление возможностей адаптации к новым социальным условиям.

Подтверждением успехов участников клуба являются дипломы лауреата городских фестивалей клубов активного долголетия «Единой социальной сети» «С весной в сердце!» в различных номинациях.

Клуб активного долголетия «Серебряный век» еженедельно радушно принимает своих участников и гостей. В 2018 г. проведено 32 встречи в клубе, которые посетили 954 человека. Для них организован содержательный досуг (проведение концертов, экскурсий, совместное проведение праздников), проводятся спортивно-оздоровительные мероприятия.

С начала 2018г. для участников клуба

активного долголетия проведены мероприятия, посвященные государственным и традиционным религиозным праздникам, памятным датам: Новый Год, Рождество, Международный День 8 марта, Международный День освобождения узников фашистских концлагерей, Пасха, Международный День памяти жертв радиационных аварий и катастроф, Международный День памяти и примирения (8 мая), День Победы над нацизмом во ВМВ (9 мая), День Матери, Международный день семьи, Святая Троица, День Европы, День Конституции Украины, Ивана Купала, Международный день дружбы, День города Харькова, День освобождения города Харькова, Годовщина независимости Украины.

Участники клуба «Серебряный век» в комфортных условиях воодушевленно занимаются пением под гитару, танцуют, вышивают лентами, увлекаются медовым массажем, активно участвуют в экскурсиях. В летнюю жару самые активные подопечные отделения посетили первый и единственный в Украине Музей Рекламы, выставку харьковской художницы Ларисы Захарчук-Дементьевой (в Доме ученых), Музей-аптеку.

Для участников клуба «Серебряный век» отделением организованы и проведены, в сотрудничестве с Харьковским городским туристическим информационным центром, при поддержке Департамента международного сотрудничества Харьковского городского совета, обзорная экскурсия по городу Харькову и экскурсия на родину выдающегося живописца И.Е. Репина в г. Чугуев.

Подопечные отделения дневного пребывания, почитатели шахмат, стали первыми участниками шахматного клуба «Ферзь». Именно для них состо-

ялся мастер-класс по игре в шахматы с тренером по шахматам, Евгением Александровичем Ткаченко, учеником известного шахматного теоретика, гроссмейстера Александра Марковича Константинопольского, который тренировал сборные команды бывшего СССР.

Многие из участников клуба являются слушателями «Университета третьего возраста», в котором работают семь факультетов. Особый интерес они проявляют к изучению иностранных языков. Два раза в неделю собираются на занятия слушатели группы «Английский для всех» при факультете иностранных языков. На занятиях они поют песни и читают стихи на английском языке.

Регулярная оздоровительная гимнастика, предназначенная специально для людей почтенного возраста, служит предварительной разминкой для занятий по овладению сиртаки в танцевальном кружке.

«Пусть все дела идут на лад, и каждый в себе откроет клад», – так считают участники клуба. Пенсионеры раскрывают свои творческие возможности, активно общаются, проводят увлекательный досуг с использованием караоке для раскрытия своих вокально-хоровых навыков и талантов.

Адрес: ул. Б.Хмельницкого, 13

Тел.: 732-14-80

Клуб активного довголіття «Єднаймося, друзі!» ТЦ Холодногірського району м. Харкова

У Територіальному центрі надання соціальних послуг Холодногірського району міста Харкова при відділенні денного перебування вже близько десяти років працює клуб активного довголіття «Єднаймося, друзі!».

Люди поважного віку особливо гостро відчувають потребу у спілкуванні, психоемоційній підтримці, у нових враженнях та інтересах, у підтримуванні позитивного ставлення до себе і своїх можливостей. Вони прагнуть відчувати себе потрібними, важливими для інших, активними учасниками життя, у яких попереду ще багато нових і цікавих подій.

Працівниками відділення денного перебування терцентру для учасників

клубу активного довголіття організуються екскурсії до планетарію, ботанічного саду, музеїв та виставкових галерей Харкова, науково-технічного центру бджільництва «Чарунка», а також відвідування вистав у цирку і театру міста, ігор КВК у ККЗ «Україна», творчих зустрічей з цікавими людьми, концертів у бібліотеках Холодногірського району та Музеї видатних харків'ян ім. К.І. Шумського тощо. Крім того, у цьому році відвідувачі клубу отримали можливість побачити аеропорт «Харків» зсередини та дізнатися цікаві факти про особливості його роботи.

Учасники клубу «Єднаймося, друзі!» також мають змогу відвідувати заняття «Університету 3-го віку» на таких факультетах: «Сучасні методи зберігання здоров'я», «Організація дозвільної активності людей поважного віку», «Харківщинознавство», «Комп'ютерна граматики» і «Психологічний калейдоскоп».

Відвідувачі клубу можуть займатися в гуртках за інтересами, співати в хорі, завітати на майстер-класи з рукоділля: виготовлення ляльки-мотанки, оберегів, декорування, плетіння з газет, техніки декупаж та ін. І дуже важливо, що можна просто поспілкуватися у затишній атмосфері, поділитися вра-

женнями, пограти у шахи, обмінятися досвідом, знайти нових друзів та розкрити свої здібності й таланти.

Хор «Заспіваймо, друзі!», який було створено одночасно з клубом активного довголіття, продовжує ділитися своєю творчістю, проводячи концерти для відвідувачів клубу та мешканців Харківського геріатричного пансіонату ветеранів праці. Вони вітають глядачів сердечними та веселими піснями, дарують їм свою сердечність, оптимізм і хороший настрій.

Участь у клубі «Єднаймося, друзі!» допомагає підопічним підтримувати активну життєву позицію, радіти кожному прожитому дню і цікавим зустрічам, ділитися зарядом бадьорості й позитиву, знаходити для себе нові захоплення, цілі та перспективи.

*Адреса: вул. В. Панасівська, 34-А
Тел.: 712-26-06*

На допомогу захисникам Батьківщини!

Благодійна організація «Благодійний Фонд «Лада» – партнер міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа», в рамках реалізації соціального проекту: «На допомогу захисникам Батьківщини», проводить постійну роботу з учасниками бойових дій, що повернулися до мирного життя. Працює постійна група взаємодопомоги, спрямована на психологічну підтримку ветеранів АТО та членів їх сімей.

Особливість українців полягає в тому, що вони не звикли звертатися за психологічною допомогою. Самодостатня культура психологічної підтримки відсутня, люди просто замикаються в собі. Помічати та розв'язувати особистісні проблеми чоловіки не звикли. Способом релаксації зазвичай є алкоголь, що часто призводить до залежної поведінки. Тому важливою задачею є мотивація учасників бойових дій до отримання психологічної допомоги та

привернення їх уваги до роботи благодійних організацій, які надають таку допомогу та до можливостей отримання психологічної допомоги та підтримки.

Головні проблеми, які виникають це самоізоляція учасника АТО, яка викликана набутим досвідом в проведенні бойових дій. Незадоволення, викликане різними очікуваннями від повернення і реальним результатом, упереджене ставлення суспільства, яке на жаль, в деяких випадках існує, в тому числі проблеми з працевлаштуванням. Чоловіки найчастіше стикаються з нерозумінням того, що відбувається з їх почуттями, і вони замикаються в собі, шукають заспокоєння або контакту з колишніми товаришами, з якими вони служили. Частина людей, що потрапляє на війну і потім повертається – повертаються з іншим розумінням і баченням дійсності. Стосунки з близькими та

друзями часто псуються, бо виникають різні непорозуміння.

Співробітниками БО «БФ «Лада» здійснюється роз'яснювальна робота з учасниками бойових дій та членами їх сімей, анонсуються заходи, що проводяться фондом «Лада». Працює постійна група взаємопідтримки, направлена на відновлення соціальних контактів та особистісного статусу і соціальної ролі в сім'ї, втрачених в результаті перебування в стресових обставинах. За участю психолога учасники проводять аналіз і корекцію проблем сімейного спілкування, виявляють конфліктогенні зони, знаходять альтернативні шляхи виходу та нові рішення.

Партнери, фахівці, волонтери та всі небайдужі, долучайтесь до нашої справи!

*Тел.: (057) 734-90-62; 066 707-53-10
E-mail: bf_lada@ukr.net*

Школа поважної пані

ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» була створена жінками (в тому числі й жінками-ВПО та жінками з інвалідністю), які прагнули об'єднати зусиль жіноцтва для задоволення та захисту своїх жіночих, соціальних, економічних, духовних, культурних та інших прав, свобод та інтересів. Назва організації «Жіноче об'єднання «Беркана» – символічна та ідея так називатися народилася зразу. «Беркана» – це жіноча сила, яка дозволяє всьому живому з'являтися на світло. Ця сила стоїть за циклічним процесом творення, зростання і розвитку. Вона живить і захищає нову істоту до народження, а потім впливає на її розвиток. Цей дбайливий, ласкавий вплив асоціюється з родючістю, а сама Беркана вважається символом материнського початку.

Жінка з її потребами, її сім'єю та її сподіваннями є головною цінністю для нашої організації. Всі ініціативи ми починаємо саме з урахування цього. Тому наша місія: об'єднати зусиль жіноцтва задля покращення якості життя родин Харківщини.

Хоча організація є досить молодого, однак, має досвід реалізації власних проектів та активно залучається до процесів участі громадського суспільства в діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування. Так, з 2017 року ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» стала членом «Єдиної соціальної мережі» міста Харкова та переможцем міського соціального проекту ЄСМ. З 2016 року по теперішній час реалізується проект «Школа поважної пані». В рамках даного

проекту налагоджено співробітництво з Територіальним центром надання соціальних послуг Немишлянського району міста Харкова, на базі якого організовані та проводяться курси йоги, спрямовані на адаптацію до сучасного життя жінок з інвалідністю та жінок пенсійного, похилого віку, а також курси реабілітаційної гімнастики, кіно-терапія, курси догляду за собою, з урахуванням особливостей віку. Надавачі послуг – професіонали своєї справи. Послуги, які надаються в рамках даного проекту мають попит, та

клієнтки проекту задоволені ними.

3 травня 2016 року члени ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» увійшли до складу Спостережної комісії у Шевченківському районі м. Харкова. У вересні 2016 року ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» увійшла до Харківської платформи «Культура рівності». Крім того, члени організації регулярно беруть участь у зустрічах саб-кластера з гендерно-обумовленого насильства.

Місію організації члени ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» несуть з гордістю та постійно аналізують, що ще можна

зробити задля досягнення головної мети – задоволення та захисту жіночих, соціальних, економічних, духовних, культурних та інших прав, свобод та інтересів. Так виникла нова ідея, яка реалізувалася шляхом проведення на базі Центру зайнятості Харківського району та Харківського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості циклу тренінгів з економічної незалежності та основ підприємництва. Голова Правління ГО «Жіноче об'єднання «Беркана» Оксана Забашта ділилася своїм досвідом економіста, бухгалтера та навчила 36 членів громад Харківського регіону не лише основам економіки, основам ведення бухгалтерського обліку, податковій звітності, а й допомогла написати та захистити бізнес-плани. Чудовим результатом такої діяльності стало надання грантів на заснування власного бізнесу 16 учням!

Крок за кроком організація йде до досягнення мети, не зупиняється, вдосконалює послуги, розвиває нові напрямки діяльності, налагоджує нові партнерські зв'язки та допомагає все більшому колу клієнтів.

*Забашта Оксана,
Сирих-Чаплинська Оксана
Адреса: м. Харків,
вул. Харківських дивізій, б. 9/1,
1 поверх, клуб «Беркана»
Тел.: 097 953-75-95
zabashhta.kseniya@gmail.com*

Три сонячних товариші

*«Для виховання дитини потрібно
більш проникливе мислення,
більш глибока мудрість,
ніж для управління державою»
Вільям Еллері Ченнінг*

В грудні 2018 р. закінчено роботу зі створення документальної стрічки Жанни Бікшаєвої «Три товариші». Фільм присвячений ювілейній даті Харківської громадської організації батьків дітей із хромосомними особливостями. Ми святкуємо 10 років розвитку, досягнень, пошуку та перемог.

Документальна історія «Три товариші» присвячена трьом друзям – Дмитру, Владиславу та Роману. Вони Чемпіони з плавання серед людей із синдромом Дауна. В юнацькі роки вони

стали неодноразовими переможцями українських та міжнародних змагань з плавання. Кожен юнак демонструє багатогранність своїх талантів. Після того, як Дмитро почав навчатися в лицей будівельних технологій, на факультеті маляра, він не залишив тренування. Владислав серйозно захоплюється шахами та тенісом. Він має й акторський талант. Владислав вже має перший досвід у зйомках художньої картини. Для Романа, цирк, акробатичне мистецтво – його покликання. І у нього є вже невеликі досягнення.

Вони мають таланти, якими справедливо пишуться їх рідні. Від любові та прийняття, від маленьких перемог до омріяних успіхів і щасливих посмішок – такий шлях пройшли люблячі батьки.

Саме вони змогли зосередитися на здібностях і талантах своїх дітей, щоб досягти успіхів.

Над фільмом працювали: автор сценарія – Жанна Бікшаєва, режисер – Анастасія Малютіна, режисер-консультант Валентина Унтілова, оператори – Микола Кузін, Олександр Лагутін, звукорежисер – Оксана Давидова.

Велика подяка Євгену Бікшаєву за підтримку ідеї та допомогу в проведенні зйомок фільму «Три товариші».

*Ірина Шевченко,
президент ХБО батьків дітей із
хромосомними особливостями і лікарів
генетиків*

Тел.: 067 916-53-82

Дитина заслуговує на щасливе майбутнє!

Благодійна організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків була створена у 2004 році з метою здійснення благодійної діяльності в інтересах суспільства шляхом надання допомоги ВІЛ-позитивним людям у м. Харкові та Харківській області. Організація об'єднує однодумців з активною життєвою позицією і вже на протязі 14 років створює для кожної людини, якої торкнулася епідемія ВІЛ/СНІДу, можливості реалізувати:

- право на життя;
- право на підтримку;
- право на самореалізацію.

Працівники нашої організації та залучені фахівці – це, в першу чергу, професіонали, які мають систему відповідних знань та навичок. Вони будують свою роботу, опираючись на професійні цінності.

Наші соціальні працівники працюють з проблемами тих людей, до яких в суспільстві сформоване негативне або байдуже ставлення (зокрема люди з ВІЛ, туберкулезом, споживачі наркотиків, безхатченки). Коли суспільство їх «відштовхує» та ізолює, соціальна робота покликана змінити це ставлення, сприяти тому, аби вони не почували себе ізольованими та непотрібними, а вели активний спосіб життя. Ми надаємо кваліфіковану допомогу у вигляді різних послуг: консультування, представництво інтересів, супровід, тощо.

В українському суспільстві вкоренились негативні стереотипи щодо людей, інфікованих ВІЛ, і хвороби як такої. Тому ВІЛ/СНІД небезпечний не лише як шкода для фізичного здоров'я людини, цей діагноз може спричинити соціальну ізоляцію особи внаслідок стигми та дискримінації.

Стигма та дискримінація, пов'язані з ВІЛ, є основною перешкодою на шляху запобігання новим випадкам інфікування, надання належного догляду, підтримки і лікування та зменшення наслідків епідемії. Стигма і дискримінація, пов'язані з ВІЛ, – це глобальне явище, яке трапляється не лише в українському суспільстві, а й у всіх країнах світу. Причини їх виникнення різноманітні:

- недостатнє розуміння хвороби;
- міфи про шляхи передачі ВІЛ;
- забобони;
- відсутність належного лікування;
- безвідповідальні й іноді недостовірні повідомлення в ЗМІ про епідемію ВІЛ-інфекції;

- поширені в суспільстві страхи, пов'язані з сексуальністю, хворобою та смертю;

- страхи, пов'язані із вживанням наркотиків.

Проте більшість уявлень та побоювань щодо ВІЛ-інфекції є хибними, особливо стосовно дітей.

Діти та сім'ї територіальної громади міста Харкова, яких торкнулась епідемія ВІЛ/СНІД живуть життям, яке відрізняється від життя інших дітей та сімей нашої громади, часто вони знаходяться у складних життєвих обставинах та дискримінуються суспільством, це впливає на те, що їх життя наповнюється проблемами невідомими пересічному харків'янину: страх розголошення діагнозу, страх стосунків з однолітками, страх смерті. Ці проблеми у свою чергу призводять до самоізоляції та самостигматизації таких дітей, а це

пряма загроза їхньому життю та здоров'ю, бо вони лишують приймання життєво необхідних медичних препаратів, бояться відвідувати лікарів-інфекціоністів. Попри те, що у світі ВІЛ-інфекція вже не вирок, для членів нашої громади, а особливо дітей, ВІЛ-інфекція може стати вироком.

Саме тому, нами постійно ведеться робота з ВІЛ-позитивними дітьми, майбутніми матусями та з матусями ВІЛ-позитивних малюків, а також сім'ями. Так, нами було успішно реалізовано проекти, які фінансувалися Глобальним фондом, фондом Елтона Джона, фондом Олени Пінчук.

Діти – це надбання країни й турбуватися про дітей має держава, саме тому у 2018 році ми стали учасниками конкурсу міських соціальних проектів громадських організацій та благодійних фондів. Наш проект «Дитина заслуговує на щасливе майбутнє» став одним з переможців конкурсу та Благодійна організація «Мережа 100 відсотків життя» м. Харків увійшла у члени «Єдиної соціальної мережі» міста Харкова.

Метою нашого проекту є покращення якості життя сімей, у яких виховуються

діти, яких торкнулась епідемія ВІЛ/СНІД.

В рамках реалізації проекту «Дитина заслуговує на щасливе майбутнє» нашими соціальним працівником та психологом створена «Школа батьківства» та клуб «Сімейне дозвілля», де завжди панує доброзичливе сімейне спілкування, створені дружні стосунки у родині та між родинами, відпрацьовуються комунікативні навички, надаються знання та навички життя з ВІЛ інфекцією, завдяки чому зростає соціальний рівень адаптації у суспільстві дітей із сімей, яких торкнулася епідемія ВІЛ/СНІД.

Крім того, здійснюється соціальний супровід сімей та консультування щодо розкриття ВІЛ-статусу дитини, надаються послуги з посередництва та індивідуального представництва інтересів. Психологом організації проводяться групи самопомоги та психологічне консультування сімей та дітей.

Нашою організацією було проведено декілька дитячих заходів, зокрема до Дня захисту дітей, на які запрошувалися різні діточки, в тому рахунку які опинилися у складних життєвих обставинах та яких доторкнулась епідемія ВІЛ/СНІД, а також мешканці дитячих будинків.

Оскільки, відносини дітей один до одного – це дзеркало ставлення дорослих до них, нами додатково проводяться профілактичні заходи для вихователів дитячих закладів м. Харкова. Крім того, на даний час тривають переговори з ректором Харківської Академії неперервної освіти про проведення. З профілактичних заходів для вихователів дитячих закладів м. Харкова на тему «Формування толерантного ставлення до ВІЛ-позитивних дітей у системі дошкільної освіти» – формування уявлення про особливості життя дитини з ВІЛ-інфекцією, аналіз власних міфів про ВІЛ-інфекцію, усвідомлення природи захворювання, шляхів його передачі, подолання бар'єрів спілкування та дискримінації ВІЛ-інфікованих дітей.

І це тільки початок!

Сирих-Чаплинська Оксана Юріївна, директор організації

Адреса: м. Харків. вул. Харківських Дивізій, 9/2, 2 поверх

Тел.: (057) 713-74-14

E-mail: plwh_solidity@ukr.net

www.facebook.com/plwh.kharkiv

Соціальному віснику «Єдиної соціальної мережі» – 11 років

19 років в нашому місті працює Харківський міський соціальний проект «Єдина соціальна мережа». Весь цей час учасники проекту – провайдери соціальних послуг розповідають про свою роботу, розвиток ринку соціальних послуг, на сторінках міських газет, в інформаційних довідкових виданнях, буклетах, листівках. Починаючи з 2008 року, як соціальний проект, в «Єдиній соціальній мережі», з'явилося нове періодичне інформаційне видання – «Соціальний вісник».

За 11 років роботи, як всякий самодостатній продукт, наш вісник розвивається і вже має свою маленьку «біографію» в якій викладено сенс цього слова «життєпис». З цією метою вісник був задуманий і цій меті він відповідає всі 11 років, розповідаючи про нові соціальні послуги, про події в житті міста, які ми самі для себе створюємо, доповнюючи, покращуючи, змінюючи життя на краще.

- Соціальний бюлетень «Єдина соціальна мережа». Роки випуску 2008-2009 рр. (редакційна колегія: управління праці та соціального захисту населення, МГО «Міжнародний фонд «Панна»»);

- Соціальний вісник «Єдина соціальна мережа». Роки випуску 2010 - 2018 рр. (редакційна колегія: управління праці та соціальних питань, МГО «Творча співдружність «Sensus»»);

- Соціальний вісник (спеціальний випуск «Доступність для мене – це ...»). Роки випуску 2008-2018 рр. (редакційна колегія: управління праці та соціальних питань, ГО інвалідів «Креавита»).

Всього за 11 років роботи з 2008 по 2018 рр. випущено 45 інформаційних соціальних вісників, в яких розмістили свою інформацію більш ніж 50 громадських організацій – учасників міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа».

Серед рубрик вісників популярними й традиційними стали рубрики, які відображають нові форми та методи взаємодії міської влади та об'єднань громадян соціального спрямування, інноваційні соціальні послуги, що з'явилися в місті, завдяки цій співпраці:

- «Партнери. Інноваційні механізми взаємодії»;
- «Особистість. Портрет лідера організації»;

- «Співпраця влади та НГО»;
- «Нові соціальні послуги»;
- «Інноваційні соціальні послуги»;
- «Події. Новини ЄСМ»;
- «Літопис подій, фотокаталог ЄСМ»;
- «Партнери ЄСМ. Обмін досвідом»;
- «Волонтерський рух міста Харкова» та багато інших.

З 2011 року в вісниках з'явилася нова рубрика «Творча сторінка, поезія членів ЄСМ». Вірші розповідають про соціальні послуги, про добро і зло, про любов, гармонію і сенс життя і про багато іншого. І рядки ці взяті не із запасів інтернету, а з глибин душі, закоханих в життя поетів ЄСМ.

Вісник 2012 року був особливим, всі його рубрики написані в віршах. Вік поетів складав від 17 до 92 років. Але вірші тим і прекрасні, що вік в них не відчувається, адже в них звучить душа людини, яка завжди молода і завжди прагне до щастя. За той час коли версталися поетичні сторінки попередніх вісників, в наших файлах накопичилося стільки віршованих оповідань і одкровенень наших кореспондентів, що редакція «Соціального вісника» визнала за необхідне доцільним і корисним піднести їх своїм читачам, тобто всій територіальній громаді міста Харкова та таким чином, запросити всіх вас, любі друзі й дорогі шановні читачі, до подальшої творчої співпраці та співдружності.

Отож... «Візьмемося за руки, друзі!»

Редакція соціального вісника «Єдина соціальна мережа».

Інноваційний розвиток соціальних послуг за 19 років роботи міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа»

- 1999 - 2000 рр. Інформаційна послуга: телефони довіри.
- 2001 р. Послуга раннього втручання для дітей з вадами розвитку (Створення робочої групи з питань розвитку раннього втручання в місті Харкові – 2016 р.).
- 2004 р. Інформаційні соціальні послуги: розробка, впровадження та розвиток системи загальноміських інформаційних сайтів.
- 2004 р. Створення КЗ «Харківський міський центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Промінь» (на базі БО «Центр реабілітації інвалідів дитинства та дітей-інвалідів «Промінь»).
- 2006 р. Розробка, впровадження та розвиток системи інформаційних соціальних електронних офісів.
- 2007 р. Початок роботи клубів активного довголіття для людей похилого віку.
- 2008 р. Початок роботи транспортної соціальної послуги для осіб з інвалідністю, які пересуваються на інвалідних візках.
- 2008 р. Послуга супроводу незрячих людей.
- 2009 р. Послуга «Почуй мене!» для людей з вадами слуху для виклику екстрених служб.
- 2013 р. Формування здорового способу життя в системі профілактики онкологічних (ракових) захворювань.
- 2014 р. Послуги психологічної допомоги та підтримки вразливих верст населення територіальної громади, ВПО, учасників АТО та членів їх сімей.
- 2015 р. Послуга паліативної хоспісної допомоги (створення Координаційної ради з питань паліативної та хоспісної допомоги у місті Харкові – 2016 р.).
- 2015 р. Підвищення гендерної грамотності населення, попередження гендерно-обумовленого та домашнього насильства (створення Координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї, гендерному насильству – 2016 р.; створення КЗ «Центр надання допомоги постраждалим від насильства в сім'ї» - ініціатива та соціальний проект БО «МБФ «Ініціатива» – 2017 р.).
- 2016 р. Соціальні послуги, спрямовані на розвиток інклюзивного суспільства.
- 2016 р. Школа сурдоперекладачів «Почуй мене».
- 2017 р. Відкриття соціального центру «Сім'я» (соціальний проект ГО «Ми небайдужі»).
- 2017 р. Послуга раннього втручання – пілотний проект в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року № 948-р «Деякі питання реалізації пілотного проекту «Створення системи надання послуг раннього втручання» для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя».
- 2018 р. Створення КЗ «Харківський міський центр реабілітації та соціальної інтеграції «Академія» (з ініціативи ГОІ «Креавита»).

В цьому виданні надана інформація про роботу 21 організацію-партнера «Єдиної соціальної мережі» 2018 р. по реалізації соціальних заказів та соціальних проектів 2018 р.

